

LIETUVA

LITHUANIAN DAILY

Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metel Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., PANEDELIS GRUODŽIO (DECEMBER) 16 d. 1918 m.

No. 19

Bolševikai žengia pirmyn

Vokietijos kėblus padėjimas

Reikalauja panaikinimo konskripcijas

Wilsonas aplankys Angliją

BOLŠEVIKAI ŽENGIA PIRMYN.

Paryžius, gruodžio 14 d.—Žinios iš Berno praneša, kad bolševikų kariuomenė, susidedanti iš vienuolikos pėstininkų divizijų ir kavalerijos su artilerija, žengia pirmyn 400 mylių fronte nuo Finliandijos iki upės Dnepro. Žengimas pirmyn prasidėjo lapkričio 11 dieną, kada likosi pasirašyta taikos sutartis.

Pranešama, kad vokiečiai susijungia su bolševikais ir naikina viską, žengdami pirmyn.

Žinios praeitoje savaitėje iš Europos sostinių praneša, kad bolševikai žengia per Estonią, bet jų žengimas buvo ant mažos papėdės.

VOKIETIJOS PADEJIMAS KĖBLUS.

Berlinas, gruodžio 14 d.—Rezignacija užrubežinių reikalų ministerio Dr. Solf, kuri dar nėra priimta, pastatė Vokietijos valdžią kėblan padėjimam.

Daržinota, kad beveik visi valdininkai užrubežinių reikalų departamento įteikė pranešimą, kad jie apsisavo vietas, įteigė Dr. Solf apsisavimui.

Premieras Ebert ir Herr Scheidemann yra labai nusigandę tuom, kadangi dabartiniame laike nebus galima užpildyti tas vietas naujais valdininkais ir kad jų rezignacijos disorganizuos užrubežinių reikalų darbą valdžios.

REIKALAUJA PANAIKINIMO KONSKRIPCIJOS.

Washingtonas, gruodžio 14 d.—Senatorius Idaho valstijos Borah įnešė rezoluciją Senatui, paremdamas pirmiau pasakytus Anglijos premiero Lloyd George žodžius, kad konskripcija būtų panaikinta visose šalyse, be ko, jis sakė, Taikos Konferencija bus nenusisekusi.

NORVEGIJA DALYVAUS TAIKOS KONFERENCIJOJ.

Christiania, gruodžio 14 d.—Užrubežinių reikalų ministeris užreikšė šiandien, kad Norvegija turi dalyvauti Taikos Konferencijoje.

Jis pasakė, kad jis įnešė, kad visos neutraliosios valstijos turi dalyvauti Taikos Konferencijoje, ypačiai, kada bus apkalbama apie jurių nuostolius.

Nušovė Portugalijos Prezidentą.

Londonas, gruodžio 15 d.—Dr. Sidonio Paes, Portugalijos prezidentas, tapo nušautas prieš pat vidurnaktį subatoj, kuomet jisai mieste Lisbon laukė traukinio į Oporto. Pranešama, būk jis pašautas 3 kartus. Prezidentas Paes mirė keletą minučių po pašovimui. Užmušėją, Jeetne, minia užmušė ant vietos.

Tamagnini Barbosa, vidurinių reikalų ministeris užėmė prezidento vietą.

WILSONAS APLANKYS ANGLIJĄ.

Londonas, gruodžio 14 d.—Prezidentas Wilsonas priėmė užkvietimą karaliaus Jurgio aplankyti Angliją. Manoma, kad jis apsilankys grįždamas į Suvienytas Valstijas.

REICHSTAGAS BUS SUSAUKTAS.

Berlinas, gruodžio 13 d.—(suveikinta). — Prezidentas Fehrembach vakar susaukė reichstagą ant savo atsakomybės. Jis atkartotinai protestavo prieš Žmonių Komisarų užreikšimą, kad reichstagas sustoja egzistuoti nuo pat pradžios revoliucijos. Atrodo, kad nauja vokiečių demokratų partija, kuri suvienija visas senas buržuaziskas partijas, priverstė Fehrembachą susaukti reichstagą, kaip vienatinę legalią įstaigą Vokietijoje paskirti Vokietijos taikos delegaciją, įteigti per Žmonių Komisarų paskirtus delegatus.

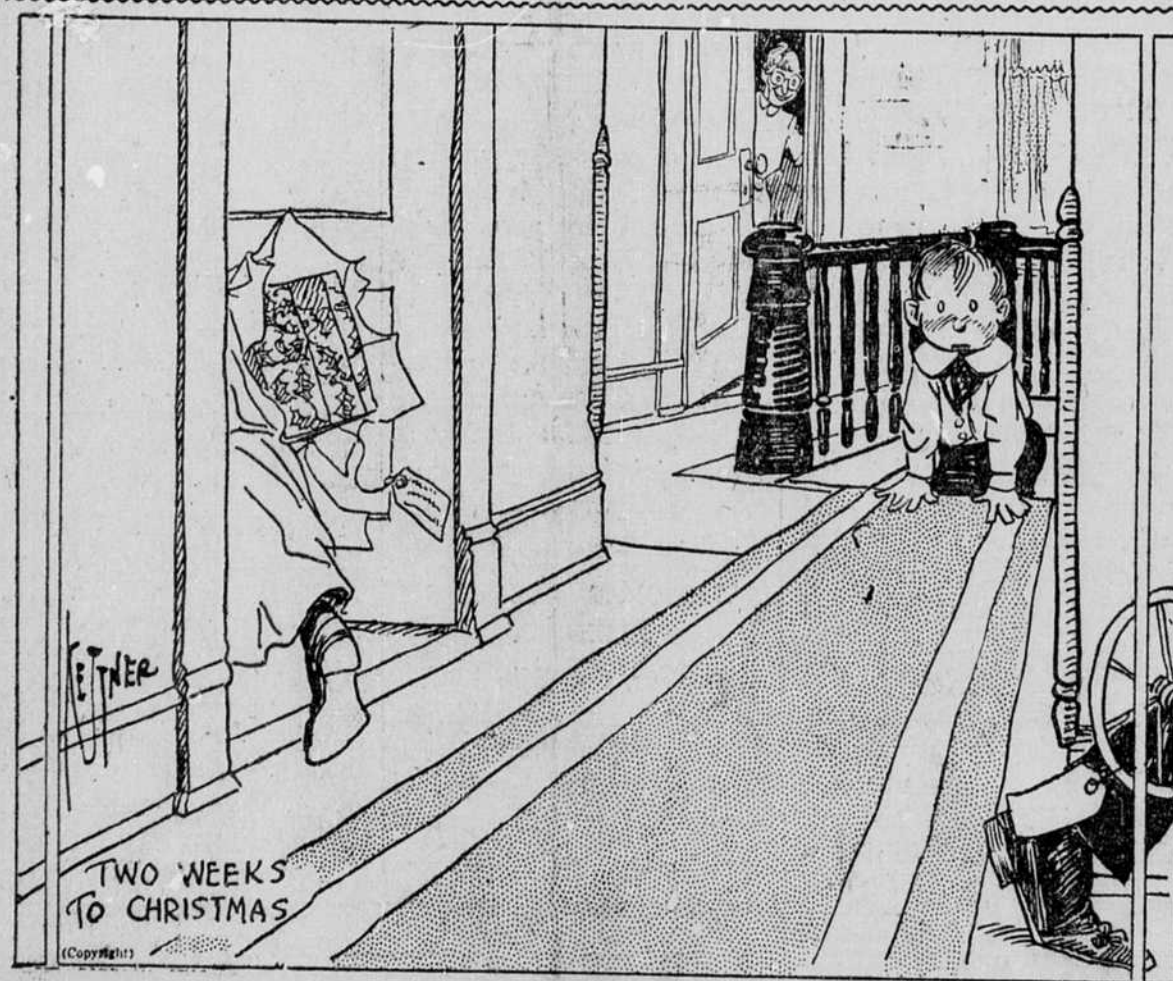
MILŽINIŠKA MINIA SVEIKINA WILSONĄ.

Paryžius, gruodžio 14 d.—Apskaičiuojama, kad apie 2,000,000 žmonių dalyvavo demonstracijoje pagerbimui Prezidento Wilsono šiandien Paryžiuje.

MEXIKOS MAIŠTININKAI IŠSPROGDINO TRAUKINĮ.

Washingtonas, gruodžio 13 d.—Maištininkai išsprogdino pasažierinį traukinį, kuris ėjo iš Mexico City į Vera Cruz vakar, sulgy žinių iš valstijos departamento. Nieko nepranešama apie nuostolius bei nelaimingus atsitikimus.

Kaledos Netoli

Kalėdų dovanos taip rupi vaikams, kad kad jie išanksto laukia Santa Claus (Kalėdų Dievuko) atsilankymo.

KAREIVIAI LEIDŽIAMO NAMO.

Kasdien Leis po 15,000.

Washingtonas, gruodžio 14 d.—Gen. March praneša, kad atleidimas kareivių iš tarnystės Suv. Valstijų armijos jau sutvarkytas galutinai. Į pirmą, taip sakant partiją paliuosavimo iš tarnystės paskirta 824,000 kareivių. Iš karto bus paliuosuojama po 15,000 vyrų į dieną, o vėliau paliuosuojamų skaičius pasieks 30,000 į dieną.

Paleidimui pirmoje eilėje stovi kareiviai iš šių vietų: 12,000 iš Porto Rico stovyklos. 352,000, kurie esti gelžkelių stotyse, organizatyvuoiose batalijonuose ir panašiose vietose, t.y. kurie dar nebuvo tinkamai sutvarkyti į reguliarią kariuomenę. 18,000 vyrų, kurie buvo prikomanduoti prie įvairių industrijų vietų. Iš Francuzijos paskirta paliuosavimui 5,653 aficiariai ir 135,263 kareiviai. Iš jų jau apleido Francuzijos žemę 1,373 aficiariai ir 30,703 kareiviai.

Be to vėliau Pershingas įsakė paliuosuoti keletą eilų skyrių, kurių didžiausias yra 51 regimentas pakraščio artilerijos, turis 70 aficierių ir 1,770 kareivių. Kiti paliuosuojami skyriai: 23, 176, 247 ir 264 orlaivių eskadronai, ir 19, 20, 21, 22, 23, 24 ir 26 orlaivinių fotografų sekcijos; Company F, 29 regimento inžinierių, 1 apkasų rengėjų batalijonas ir 52 ir 63 amunicijos traukiniai.

Gen. March praneša, kad, sulgy taisyklių, naujai įvestų per Karės Sekretorių Baker, kiekvienam paliuosuojamam kareiviui, yra leidžiama pasi- laikyti sau vieną eilę kariškos, prakalbą.

uniformos, kurią galės vartoti specialiuose viešuosiose pasirodymuose, kur tas bus leistina.

Mat iki šiol buvusios, dar oficialiai ir dabar esančios, Karės Departamento taisyklės reikalauja, kad po apskelbimo taikos, bėgyje keturių mėnesių, kareivis turi grąžinti visus įrengimus, kurie priklauso Karės Departamentui.

JAPONIJA PAGERBĖ ROOSEVELTĄ.

Tokyo, gruodžio 14 d.—Buvusis Suv. Valstijų prezidentas Theo. Rooseveltas tapo išrinktas garbės nariu Japonijos Raudonojo Kryžiaus. Specialiai uztvirtinus per Japonijos imperatorių, tą išrinkimą Rooseveltui, kaip garbės nariui, bus suteikta nuo Japonijos Raudonojo Kryžiaus tam tikras papuošalas.

BRAZILIJOS TAIKOS DELEGACIJA.

Rio Jainero, Brazilija, gruodžio 14 d.—Oficiališkai pranešta, kad Brazilijos atstovais Taikos Konferencijoje bus Dr. Epitacio Pessoa, Dr. Pandia Caloreras ir Olyntho M. de Magalhaes, ministeris Francuzijoje.

AUTORIUS BOLŠEVIKŲ KOS PROKLAMACIJOS AREŠTUOTAS.

New Yorkas, gruodžio 14 d.—Ellis O. Jones, spėjamas autorius proklamacijos, išplatintos vakar čionai, kurioje skelbiama buvo, kad viešpatavimas bolševikų prasidės šiandien Suvienytose Valstijose, likosi areštuotas šiandien popiet, kada jis norėjo pasakyti prakalbą.

GEN. MARCH PAGERBTAS.

Washingtonas, gruodžio 14 d.—Sulgy rekomendacijos generolo Pershingo ir su patvirtinimu Prezidento Wilsono, Sekretorius Baker šiandien pagerbė gen. Peyton C. March atsizymėjimo medaliu.

Suteikdamas karišką pagarbą Sekretorius Baker pasakė, kad ta pagarbą likosi laimėta per pasekmą, jo veiklą Francuzijoje kaip vado artilerijos Pirmos Amerikoniškos armijos.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ KONGRESAS.

Atstovaujama 22 Tautos.

New York, gruodžio 14 d.—Čia atsidarė antras pavergtųjų tautų lygos kongresas. Jame yra atstovaujama 22 mažosios tautos. Kongresą atidarė John Barrett, generalis direktorius Pan-Amerikoniškos unijos.

Gruodžio 15 d. Kongreso vardu rengiama viešas susirinkimas-prakalbos. Svarbiu ju kalbėtojam yra senatorius William E. Borah iš Idaho. Atstovų Buto narė Jeanette Rankin—garbės nariu viešo susirinkimo.

TRIS LAIVAI SU YANKIAIS GRĮŽTA.

Washingtonas, gruodžio 13 d.—Dar trys laivai, Buitenzorg, Amphion ir Suwanee, apleido Francuziją su Amerikos kareiviais. Amerikos transportas DeKalb su 1,142 kareiviais iš Francuzijos pribuvo į New Yorko uostą šiandien. Laivas apleido Brest gruodžio 2 dieną.

Wilsono Prakalba Paryžiuje.

Paryžius, gruodžio 14 d.—Prezidentas Wilsonas, atvykęs Paryžium ir atsakydamas į Francuzijos prezidento Poincare pasveikinimą, pasakė pirmą savo prakalbą, kuri bus istoriška Prezidento prakalba—taipgi parodanti, kokios pakraipos jis laikysis laike Taikos Konferencijos:

“Ponas Prezidente! Aš giliai esu jums skolingas už jūsų malonų pasveikinimą. Man yra labai smagu būti Francuzijoje ir jausti greitą bendrumą simpatijos ir draugiskumo tarp Suvienytų Valstijų atstovų ir Francuzijos atstovų.

“Jūs buvote gausūs tame, ką jūs malonėjote apie mane pasakyti, bet aš jaučiu, kad ką aš pasakiau ir ką aš mėginau padaryti, buvo daroma vien tik mėginant išreikšti Suvienytų Valstijų žmonių miuitis ir išreikšti tą mintį darbu. Nuo pat pradžią Suvienytų Valstijų žmonių mintis atsikreipė prie ko nors daugiau, negu vien tik karės laimėjimo.

Vien Tik Karę Laimėti— Negana.

“Ji atsikreipė prie įvykdimio amžinų teisingumo ir teisybės principų. Ji suprato, kad vien tik laimėti karę buvo negana; bet kad ji turi būti laimėta tokiu būdu, idant užtikrinti ateinančią pasaulio ramybę ir padėti fundamentus juo [pasaulio] skaitlingų žmonių ir tautų laisvei ir laimei.

“Dar niekados iki šiolei karė neturėjo tokios baisios išžiuros, neigi aiškiau parodė biauorojančios uždraustų ambicijų įtekmes.

“Aš esu įsitikinęs, kad aš žiūrėsiu ant griuvėsių, kokius padarė Centralių imperijų armijos su jokių pačių pasibjaurėjimu ir giliu pasipiktinimu, kokius jie sukelia Francuzijos ir Belgijos žmonių ir aš apvertinu, kaip kad ir jų apvertinate, reikalingumą tokių žingsnių galutinam karės reikalų užbaigime, kurie bus ne vien tik papėkimu terroro ir plėšimo darbų, bet kurie bus pasarga visur, kad ant tokių darbų negalima leisti be užtikrinimo taipgi teisingos užtai bausmės.

“Aš žinau, su koku uolumu ir entuziazmu Suvienytų Valstijų kareiviai ir jureiviai atidavė viską geriausią, ką savyje turėjo, šiai išdavimui kare.

“Jie išreikšė tikrą Amerikos dvasią. Jie tiki, kau jų idealai yra priimtini laisviems žmonėms visur ir jie džiaugiasi, kad jie lošė tokią rolę, kokią lošė, įvykdimui tu idealų sykiu su talkininkų armijomis. Mės didžiuojamės ta rolę, kurią jie lošė ir mės esame laimingi, kad jie drau-

gavo su tokiais draugais bendrame reikale.

“Su nepaprastais jausmais, Ponas Prezidente, aš atsiduriu Francuzijoje, prisidėdamas prie džiaugsmo iš priežasties laimėtos pergalės.

“Ryšiai, kurie jungia Francuziją ir Suv. Valstijas, yra nepaprastai anksti. Aš nežinau, kokiam kitam draugiskume mės butum galėję kovoti su didesniu smagumu ir entuziazmu. Aš kasdien turėsiu smagumą susieiti pasitarimuose su Francuzijos ir jos talkininkų steitsmanais sutaisyti tų priemonių, kuriomis mės galėtum užtikrinti pastovumą tiems laimingiems ryšiams ir užtikrinti visam pasauliui tokį saugumą ir laisvę jo gyvenime, koks gali būti užtikrintas vien tik per nuolatinį prietelių draugavimą ir ko-operavimąsi.

“Aš sveikinu jus, tamista, ne vien tik su gilia ypatinga pagarba, bet kaip atstovą didžios Francuzijos tautos ir meldžiu priimti pasveikinimus kitos didžios tautos, kuriai Francuzijos likimas yra reikalingas gilaus ir nuolatinio interesavimosi.

“Aš keliu savo stiklinę už sveikatą Francuzų Respublikos Prezidento ir ponios Poincare ir už Francuzijos žydėjimą.”

FRANCUZIJOS PREZIDENTO PASVEIKINIMAS.

Viršminėta Prezidento Wilsono prakalba buvo atsakyta nuo i Francuzijos Prezidento Poincare pasveikinimą, kurio suglaustas turinys yra sekančias:

“Ponas Prezidente — sakė Prezidentas Poincare, sveikinamas Prezidentą Wilsoną,—Paryžius ir Francuzija laukė jus su nekantrumu.” Toliaus, pavadinęs Prezidentą Wilsoną “garbingu demokratu,” filosofu ir garsiu steismanu, kuris surado būdą išreikšimui augščiausių politiškių ir doriškų teisybių formulomis, kurių teisybių nemirtingumo žymę, prezidentas Poincare sakė:

“Kad francuzų tauta gėdė padėkavoti Prezidentui Wilsonui ir jį ypatoj Amerikos didžiai tautai už tą gausią paramą, kuri buvo suteikta karėje, didžiai išgirdamas kaip Amerikos duosnumą aukomis, Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbą ir Amerikos armijas, kurios soko mušin “su tokiu nepaisymu mirties, kad musų ilgesnis šioj baisioj karėj patyrimas dažnai vertė patartį jiems atsargumą.”

“Amerikos kareiviai, sakė Francuzijos prezidentas, atinešė su savim entuziazmą kryživių, einančių į Palestiną ta rolę, kurią jie lošė ir mės turkų rankų.

Paminėdamas apie tą baisų sunaikinimą, kokį vokiečiai padarė Francūzijoje ir Belgijoje, prezidentas Poincarė pasakė, kad tas buvo padaryta tyčiai, sulys iškalno išdirbtų pilių, kuriuos sutaisė vokiečių generalis štabas ir pridydas apie tai, sakė prezidentas Poincarė, bus parodytas Prezidentui Wilsonui autentiškais dokumentais, kurie randasi Francūzijos valdžios rankose.

Už šitokius baisius darbus privalo būti teisinga bausmė prasikaltusiems. Francūzija kentėjo kovojo, kraują iš kiekvienos savo gislės išliejo netam, kad ateityje ji vėl turėtų bijotis tokio paties, ar panašaus užpuolimo. Francūzija dabar pageidauja ramybės, teisybės ir saugumo ateityje.

Taika privalo duoti atlygimą už nuostolius ir kančias ir užtikrinam saugumo ateityje.

Prezidentas Poincarė, minėdamas apie ateitį, išsireiškė, kad sunku būtų manyti, jog ateityje galima bus pašalinti kares visiskai, bet dabartinės taikos sutartis privalo būti pabudavota ant teisybės ir visų apsaugojimų nuo ateinančios karės, kokius tik galima dabar panaudoti. Ir tame darbe Francūzija yra prisiruošusi dirbti su Prezidentu Wilsonu pilniausiam užsitikėjime, sakė Prezidentas Poincarė, baigdamas savo pasveikinimą sekančiais žodžiais: „Aš keliu savo stiklinę, Pons Prezidente, jūsų pagerbimui ir pagerbimui Mrs. Wilson.

son. Aš geriu už gerbuvų Suvienuytų Valstijų respublikos, mūsų didžio draugo buvusio vakar, anose dienose, busiančio rytoj ir ant visados.”

Ivairios Žinios.

AUDRA FRANCŪZIJOS PARLAMENTE.

Paryžius, gruodžio 14 d.—P. Mowrer, korespondentas laikraščio Daily News praneša, kad Francūzijos socialistai parlamente pralaimėjo 141 balsais prieš 357.

Socialistai protestavo prieš Francūzijos intervenciją Rusijoje ir prieš tai, kad Francūzijos valdžia nieko nepraneša parlamentui kokios ji politikos prisilaikys Taikos Konferencijoje.

Franklin Bouillon, pirmasis užrubežinių reikalų komiteto pasakė: „Nėra kito tokio parlamento pasaulyje, kuris būtų palaikomas tokioje nežinystėje apie viską, kas atsitinka, kaip šitas.”

REIKALAUJA KAIZERIO VOKIETIJON.

Haga, gruodžio 14 d.—Laikraščio korespondentas J. L. Kiehe praneša, kad Holandijos laikraščiai reikalauja, kad buvusis kaizeris grįžtų Vokietijon. Jie primena bjaurus vokiečių submarinų skandinus, kuriuose žuvo daug Holandijos žmonių ir pataria, kad žmonės rinktų parą ir pasitųstų valdžiai prieš

suteikimą buvusiam kaizeriui prieglaudą.

Bijomasi, kad apie kaizerį susirinks visi reacionieriai ir bandys atgauti prarastą sostą, nes junkeriai Vokietijoje kursto bolševikus prie ekscesų su tikslu nuversti dabartinę valdžią ir laike chaosą sugrąžinti monarchiją.

VOKIETIJA TURI UŽMOKĖTI.

Pittanweem, Škotija, Gruodžio 13 d.—Buves Anglijos premieras Asquith savo kalboje čionai pasakė, kad Anglija turi palaikyti pirmenybę ant jurių ir kad Vokietija turi užmokėti už visus karės nuostolius.

SNIPAI VOKIETIJOS SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Washingtonas, Gruodžio 13 d.—Kaip Vokietija suorganizavo ir palaikė Suvienuytose Valstijose savo armiją snipų ir propagandistų likosi iškelta aikštėn p. Cap. George B. Lester. Jis nurodė, kad Vokietija Liepos 10 d. 1914 pasikyrė 130 labiausiai talentuotų propagandistų pasakė jiems, netolimoje ateityje bus visai svietinė karė ir prisakė jiems, kad jie keliautų į Suvienuytas Valstijas, Meksikon, Kinijon ir į kitas šalis ir vadovauti propagandos darbą. Jie visi atkeliavo į Suvienuytas Valstijas 1914 m. ir 30 pasiliko, čionai ir suorganizavo apie 300,000 vokiečių, kurie darbavosi dėl „kultūros“ šioje šalyje.

NEPASIDALINO AUKA.

Vienna, Gruod. 12. Grafas Černin busis Vengrijos ministras skelbia savo pastabas, kurias pasižymėjo laike derybų Lietuvių Brastoje. Iš jų matosi, kad centralės valstybės jau tada negalėjusios pasidalyti lobiu. Kada priėjo link nubaudimo Rumunijos, tai Vengrija norėjo gauti sau Rumunijos aliejaus šaltinius, kam priešinosi vokiečių militaristai. Mat Vokietija norėjo užtikrinti sau ekonominę pirmenybę Rumunijoje. Bulgarijai gi Vokietija buvo priešlaikesnė, kuriai sutiko pavesiti Rumunijos Debrudžia. Dėl to Černin rezignavo iš ministerijos.

BANKOS BANDYTAI UŽMUŠE 1, GAVO \$10,000.

New Yorkas, Gruodžio 13 d.—Prieš pat uždarymą East Brooklyn Savings banko įėjo du plešikai ir pareikalavo, kad būtų jiems išduoti pinigai.

De Witt Peal, kuris norėjo paimti revolverį likosi nušautas, Harry Coons, pagalbininkas išdo ir banko detektyvas likosi sužeisti.

Plešykai pavogė \$10,000.

WILSONAS — SVEČIAS ALBERTO.

Paryžius, Gruodžio 13 d.—Pranešama, kad prezidentas Wilsonas priėmė karaliaus Alberto užkvietimą aplankyti Belgiją ypačingai Yuro mušio lauką.

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtono randame sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Tie, kurie pasiduoda kariumenėj, arba laike registracijos, savo pravardes su „skil“ arba su „wicz“ ant galo, yra panašūs į lenkus ir jų mes negalime atskirti; todėl tankiausiai tokių ir nepažaduodame. Lietuviai privalo savo pravardes laike užsiregistruoti, arba jau ir kariumenėj, paduoti vieton „skil“ — „skas“, vieton „wicz“ — „vicius“, pavyzdžiui: vieton „Rutkowski“ privalo paduoti „Rutkauskas“, vieton „Jacewicz“ — „Jacevicius“. Tuomet bus lengva juos pažinti.

Surašuose gruodžio 12 d. 1918.

Michael Bieryta, korporantas iš Chicago, 1719 W. 18th Pl.—užmuštas mušyje.

Joseph Marcinkus, iš Chicago, 1620 Ruble St.—sunkiai sužeistas.

John Paulikonis, iš Argo, Ill.—užmuštas mušyje.

George N. Kubat (Kubaitis), iš Lacrosse, Wis.—sunkiai sužeistas.

Anton J. Shimkus, iš De Pue, Ill.—sunkiai sužeistas.

Gust Graponis, iš Gary, Ind.—prapuolė mušyje.

Reikalingas pardavėjas:—vyras arba moteris į seniai įsteigtą Real Estate ofisą, patyrimas nereikalingas, puikus uždarbis apskriam darbininkui. 1647 W. 47 St., Chicago.

POV. BEIŠIS
182 N. Howland Ave.
Kenosha, Wis.

Pas jį galite gauti pavienius „Lietuvos“ dienraščio numerius, taipgi galite užsirašyti „LIETUVA“

DEL PASITAISANČIU NUO INFLUENZOS.

Daugumas iš tų, kurie persirgo influenza, nežino, jog todėl, kad jie yra nusilpnėję, gali greitai atkristi ant infekcijos arba susirgti ant plaučių uždegimo. Taigi pirmiausias ir neatidėtinamas dalykas—sustiprinti visą struktūrą plaučių ir viso kūno, užlaikant švairiai. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra vaistas, kuris išvalo vidurius ir sustiprina visą kūną. Visose aptiekose po \$1.10. Dar du vaistu kuodaugiausiai reikalingi šiuo laiku: Triner's Cough Sedative nuo slogų ir kosulio po 25 ir 50c. aptiekose ir po 35ir 60c. per pačią ir Triner's Linimentas nuo reumatizmo, neuralgijos, peršalimo ir k. po 35c ir 65c. aptiekose ir po 45c. ir 75c. per pačią. Joseph Triner Company, 1333—1343 South Ashland Ave., Chicago, Ill. (Apgars.)

Telephone Yards 2224

Dr. P. G. Wiegner

Priima valandas nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 vakaro

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.

(Byron mas virė Aptiekos). CHICAGO.

Privalote Žinoti

ką Amerikonu Spauda sako apie Lietuvius.

Žurnalas „Sea Power“ yra puikus straipsnis apie Lietuvius ir Lietuvą. Šis straipsnis turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis, arba turėtų įteikti egzempliorių savo miestiečiai, kokiame įtekingam amerikoniui, kad jis perskaitytų ir turėtų geresnį supratimą apie Lietuvą ir jos žmones.

Kaina 30c. Su prisitintu 35c.

Mes turime dar keletą egzempliorių.

Siųskite money orderį arba stampų.

“Lietuva”

3253 S. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS

Savaitrascio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas „LIETUVOS“ skaitytojau, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę „Lietuvą“ į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusi. Todėl kviečiame Tamstą, senas „Lietuvos“ skaitytojau, apsimoket už ištikimai tarnaujantį visuomenei, už sargiai dabojantį Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį „Lietuvą“, nes krasa draudžia neapmokėtą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio „Lietuvos“ siuntinėjimą. Dristame laukt nuo Tamstos greito atsiliiepimo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo ištikimą artimą dienraštį „Lietuva“. Užkviečiame „Lietuvos“ skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažistamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį „LIETUVA“.

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

“LIETUVA”

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šią kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

“LIETUVA” 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį „Lietuvą“ per..... met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas..... Pravardė.....

Stubos numeris..... Galvė.....

(arba box)

Miestas..... Valstija.....

Dienraščio “LIETUVA” KAINOS

CHICAGOJE Metams \$ 6.00
„ Pusei metų 3.50

In Kitus Suv. Valstijų Miestus

Metams - - \$5.00
Pusei metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00
In Kitas Šalis Metams 8.00

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.

SIMANAS DAUKANTAS

JO GYVENIMAS IR DARBAI

Paminėjimui 125 metų nuo jo gimimo dienos.

(Tąsa)

Kurie išėjo jam gyvam esant. . . 1. Prasma lotinu kalbos, parašė K. W. Myle. Petrapilė. Išspausda pas Hintze 1837. 117 pusl.

2. Epitome historiae Sacrae 1838. Žodrods toje knigeleje essantiu žodiu. (63-42 pusl.) 3. Dowkont S. Abeciela Lietuvių-Kalinių ir Žemajtių kalbos turinti savie maldas, tikybos įstatymus dorybes pamokslus ministratura, pasakas, patarles ir naujosios gudu raibalses arba literas su parodymo lykiaus arba skajtlau Ukiszkū Rimiszkū ir Gudiszkū ženklū Petrapilė 1842 literas, suparodym lykiaus arba (80 pusl.).

4. Budas Senowes — Lietuvių Kalnienu ir Žemajtių iszrasze pagal Senowes Rasztu Jokub's Laukys. Petrapilė Spaudinje pas C. Hintze. 1845 (252 p.) Antrą sykį išspaudinta pas Paukštį 1892 m. VI-217 pusl. Lešų davė "Susivienijimas Lietuvių Katalikų Amerikoje".

5. Dajnes Žemajtių pagal žodiu Dajnininkū iszraszytas Pir-masis Pėdelis. Petrapilė 1846. (168 p.) Dedie a Son Excellence Madame la Marechale Thecle de Gadon nee de Szuksza par Simon Dowkont.

6. Pasakos Phedro iszgulde isz lotiniškos kalbos i žemajtišką Motiejus Szauklys apskelbė Ksaweras Kanapackis. Petrapilė 1846 (60 pusl.).

7. Givatas didiuju Karwadu senowes suraszę lotiniškaz Kor-nelius Nepos. Iszgulde isz lotiniškos i lietuvišką kalbą jau nuomenės naudon J. Dewinakis, o apskelbė Ksaweras Kanapackis. Petrapilė 1846 (250 p.) (Pradžioje K. Konapackis kaip leidėjas įdėjo rusiškai prakalbą, kur nurodo lietuvių tautos ypatybes ir reikalingumą ir galėjimą sutverti savo raštiją).

(Knygelė išversta Daukanto dar pirm 1838 m., ir vaikščiojo per rankas rankraštį).

8. Pamokimas apie auginimą taboku, kori iszrasze gudiszkaz D. Strukow o i Žemajtių kalbą iszgulde Jonas Girdesis. Petrapilė 1847 (76 p.).

(Pratarmėje yra trumpa tabokos aistradimo istorija Europoj ir Lietuvoj).

9. Parodimas kajp apinius auginti pagal naujuju pritrinimu, kuriuos apskelbė teutoniskaz B. A. Grunardas, o iszgulde i Žemajtių kalbą Jonas Ragaunis, Petr. 1847. 49 p. (39-49 p. patarlės).

10. Naudinga bitiu knygele, tej yra ajszkos pamokymas, kajp par iszmintinga ititiu kawojimą gal daug naudos nusipelniti wissims bites mylentims ant gero parasyta par G. D. Settegast. Perdrukawo S. Dowkontas. Petrapilė iszspausda pas K. Kraju 1848 (108 p.).

11. Pamoksla apie sodnus arba dajginus wajsiung mediu iszraszyta nu Joan. Herm. Zigra. Iszgulde isz teutonu kalbos i Žemajtių Antanas Zajmys. Ap-skelbė Ksaweras Konapackis. Petrapilė. 1849 (172 pusl.).

12. Pamokimā kajp rinkti medines sieklas pargolde isz gudu kalbos i Žemajtių kalbą Jonas Purwys 1849 Petrapilė (48 p.). (Daukanto pratarmė užima 14 tos knygelės puslapių).

13. Ugnis knigele arda trumpą pamokslą kas žmoniams werta daryti puolas pirm ugnies, ugnę pasidarus ir po ugnies, jeb kažnos uognimi pasisaugoti prisimokyt, priegtam dar kelis nusidawimus ir ugnies dawada ant kiemu. Iszrasze Jonas Wangys ir apskelbė m. 1802 o dabar

antrą atweji apskelbė Antanas Wajnejkis. Petrapilė 1849. (78 p.). (Po pratarmė pasirašęs S. D.).

RASTAI, KURIE IŠEJO DAUKANTUI MIRUS.

Tokių veikalų tėra du: 1) "Istorijė Žemaityszka ir 2) Pasakojimas apie veikalus Lietuvių tautos senoveje."

1. Užsiliko "Istorija 2." originale, yra Liet. M. Dr. archyve. Parašyta dar pirm 1838 m. Rašo kai-kur tą patį "vėliau "Bude." Vėliau taisė ją, dėjo palus, lipė puslapius. Turi 550 lapų (1100 p.). Nežinome, ar "Daukantas laikė už tinkama spaudai. Išspausdinta 1893 m. Plymouth'e. Iš pradžių nurašinėjo E. Volteris, paskui kun. Burba gaudavo autentišką ir nurašinėdavo, tai pats, tai ndžiulaitis, tai Milukas Spaude atiduodant, pastarieji taisė D. kanto kalbą. Ne yską suprato, odel vietoims iskraipė. Ta knyga pavadinta "Lietuvos Istorija nuo seniausių gadynių." Praleista Daukanto "Parsegėjimas," Kaip kas reikia ištarti. Paskaitydamas į dalis — ne Daukanto padarytas. Jo buvo toksai sumanymas dalinti L. istoriją į gadynes.

1. Paskalbas apie lietuvių ir žemaičių senovę.

2. Povižiūs senovės lietuvių ir žemaičių.

3. Lietuviai ir žemaičiai karini.

4. Lietuva pergalinti.

5. Lietuvos galybė.

6. Lietuva instanti.

7. Lietuvos yras.

Baigiasi Liublino unija. Autoriaus vardo ir mokslo ir laipsnio originale nėra. Ir tai mokslo laipsnis klaidingas: filosofijos magistras, kaip žinome, nebuvo; buvo gi teisių magistras.

"Pasakojimą" išleido J. K. Kauniškis 1893 m. Spausdinta pas Jankų Bitenuose. Autorium pažymėtas S. Daukantas, phil. magistras, par. 1850 m.

Sako, originalas buvęs Kauno Seminarijoje. Pirmąjį tomą šito veikalo (ne "Ist. Zem.") kaip įsai tvirtina) buvo nusirašęs 1882 m. J. Šliupas ir nuorašą palikęs pas Jankų. Kur dingęs nuorašas, nėra žinios.

Vienas kunigas, "šūnus lietuvis" pradėjo 1885 m. raginti dėti pinigų Daukanto istorijai išspausdinti; sumesta daugiausia Prusuose. Surinkta 190 mk.).

Sunku būtų dabar tvirtinti, kuriuo veikalu rūpintis. Veikliausiai "Pasakojimu," kuris buvo Kauno Seminarijoje. Aušroj dar nežinota apie "Ist. Zem." Atkreipė į ją atidžią ir emė teikti žinias mokslininkams prof. Volteris. Jisai lygino abiejų kalbą, nurašinėjo jau 1886-7 m.

Iš Kauno Seminarijos kažin, kas išvogė 1891 m. ir nebegrąžino. Spėjama, kad tat bus padaręs J. K. Pradžioje spausdinti Bitenuose pas Jankų. Pritrūko anam pinigų, paliko rankraštį i spaudinį, beisleidęs 96 pusl. Tuomet Baltasis Erelis pasiėmė tą darbą toliau varyti. Bet Daukanto nebėra nieko daugiau: yskas toliau — tai Baltojo Erelio žodžiai (97-238 pusl.).

Rankraštis nebuvo. Jį pirkto iš Jankaus Jonas Žilinskas (vėliau kunigas), kuris ir laiko jį savo knygyne Amerikoje. — Ar tai originalas, ar originalas buvo Kauno Seminarijoje, dabar negaliu spręsti. Antras radytu, jog tai būtų kopija. Daukantas nebutų galėjęs pasivadinti "magistru filosofijos," kuriuo nebuvo. Taigi pridėjo tą pavadinimą ir jo parvardė vsetima ranka.

(Toliaus bus)

Visi šiame paveiksle matomi yra prisidėję prie sumušimo kaizerizmo. Pirmoj eilėj matosi maršalas Foch, generolas Pershing, Mme. Dubail, moteris militarisko Paryžiaus gubernatoriaus; maršalas Joffre, generolas Dubail, ir jo sunus.

KAS GALI SUSILYGINTI?

New Britain'o Lietuviai padarė tai, ko niekas dar ikišiol nebuvo padaręs: jie, per 17-tą Lietuvos Neprigulmybės Fondo Skyrių, surinko arti pustrčio tukstancio dolarių ir visus pinigus jau pasiuntė Fondui.

New Britain'o Lietuvių prieša-kyje stovi gerbiamas viengentis, buvęs per ilgą laiką Susivienijim Lietuvos Amerikoje izdininku, JONAS SKRITULSKAS, sudėjęs gausiausių aukų Lietuvos reikalams. — 150 dol. Po juo seka dar trys šimtininkai, davę po 100 dol., butent — A. MORRIŠAS, A. TUTLIS, M. SALICKAS. Visa armija tautiečių pasekė tuos mūsų patriotus, — aukavo po 50, po 25, po 20, po 15, po 10 ir po 5 dol. Jų visų vardai bus pagarsinti sekancios savaitė. laikraščiuose.

Kas susilygins su New Britain'o Lietuviais-tautiečiais? Jie nesigiria, jie ape save nesigarsina, kaip daro kiti miestai, bet kada atėjo svarbi mūsų tėvynei valanda, jie stojo, kaip didvyriai, atstatę savo krutines. Jie savo duosnumu praneša Tėvynei:

— Tėvyne mūsų, reikia mūsų įiegu, — štai mės duodame tau, kiek galime! Jei reik daugiau, — mės ir daugiau duosime!... Mės, Tavo vaikai, neapleisime Tavęs!...

Ką pasakys ant to tokia sostapilė, kaip Chicago, Ill., arba tokia didelė kolonija, kaip Brooklynas.

Ir vienas ir kitas miestas per savo laikraščius veda puikų KALĖDŲ EGLAITĖS darbą, bet tų pačių miestų gyventojai, tarpe kurių yra daug turtingų žmonių, dar nepasivijo New Britain'o Lietuvių.

Neatsilikite! Dabar tikrai ir turite progą parodyti, kiek jums brangi yra Lietuva, ir kiek jūs prisidedate prie kovos už jos laisvę ir ateitį!

Štai kaip atsiliepė vientautis Antanas Šlapikas iš tolimos Washington'o valstijos, — jis, prisidamas 10 dol. aukų, rašo:

"Užgirdau savo viengentių-veikų kvietimą prisidėti prie kovos už Lietuvos Liusybę. Skubinuos su savo auka, — tikiuosi, kad ji gal bus kaip ir basliukas mūsų tėvynės rubežius aptverti nuo priešių."

"Lai gyvuoja Laisva, Neprigulminga, Demokratinė Lietuvos Respublika!"

Philadelphia, Pa.

Prakalbose, kurias rengė vietinis Fondo skyrius 28 d. lapkričio, kalbėjo A. M. Martus ir surinkta \$1927.57. Dar ne viskas! Tai tik pradžia Philadelphiaiečių darbo.

SLA. Centro Kp. Auka.

SLA. Centro kuopa, žinoma numeriu 126, New Yorke, savo susirinkime 6 d. gruodžio, išklau-sė Pild. Tarybos atsišaukimą reikalavimui Lietuvos Neprigulmybės reikalams, vienbalsiai nutarė paaukauti i Lietuvos Neprigulmybės Fondą iš savo izdo 100 dolarių.

Susirinkime buvę nariai dar sudėjo 44 dol. ir 50c.

Garbė SLA. 126-tai kuopai! Ir Kita SLA. Kp. Šimtininkė.

Ir Westville, Ill., yra Susivienijimo Lietuvių Amerikoje praktini kuopa, tai 29-ta kuopa. Ji iš savo izdo paaukavo Lietuvos Neprigulmybės Fondui 100 dolarių.

Westville, yra grynai lietuviškas miestas. — reikia tikėtis, kad iš tenai Lietuvos reikalams dar daug pinigų suplauks!

Chicago 36-ta Kuopa Sumušė Visas Kitas!

Chicago 36-ta SLA. kuopa sumušė visas kitas kuopas. — jina! Lietuvos laisvės reikalams nutarė paaukauti iš savo izdo net TRIS ŠIMTUS DOLARIŲ!

\$500 Nuo Draugystės. Lietuvos Sunų Draugystė, Kearny, N. J. paaukavo, iš savo izdo \$500 i Liet. Nepr. Fondą.

SLA. Centro Auka.

SLA. Pildomoji Taryba, — jos atskiri nariai — ir SLA. Centro darbininkai su "Tėvynės" darbininkais drauge paaukavo Lietuvos Neprigulmybės reikalams 174 dol. 19 centų.

Tomis aukomis jie parėmė Pildomosios Tarybos atsišaukimą i SLA. kuopas, kurs tilpo pereitame "Tėvynės" numeryje.

Pavyzdingi Tukstantininkai.

Racine, Wis., yra keletas Lietuvos vyrų, kurie priklauso prie Lietuvos Armijos "1,000 po 100". Jie, matydami, kad dabar nebebaikos, kad pinigai labai reikalingi, prisijungė 100 dolarių. Visi tukstantininkai — Antanas Darksintas, Jonas Bakutis, ir Martinas Kasparaitis, — užsimokėjo, ir už 1919 metus! Vyrai! Kad taip visi Tukstantininkai užsimokėtų už 1918 ir 1919 m., tai mūsų Fondo tuojaus būtų bent 40,000.00! Racine, Wis., aukavo 25 dol. 100 SLA. kuopa.

Pirmoji Gruodžio Savaitė.

Pirmoji gruodžio mėnesio savaitė parodė, kad Amerikos lietuviai tautiečiai subruzd kovoti už Lietuvos laisvę ir siųsti reikalingas tai kovai aukas. Taip, lapkričio mėnesyje įplaukė išviso \$2,539.21. Laikė pirmosios savaitės gruodžio mėnesio įplaukė i L. N. Fondą \$3,026.09.

O kiek dar yra pinigų, kurie laikomi ant rankų skyriuose ir kolonijose? Meldziamė jų ne-laikyti, — siųskite Fondan.

Tautiečiai privalo visomis jėgomis remti Lietuvos Neprigulmybės Fondą, — katalikai griežtai atsakė turėti bendrą fondą politikos reikalams, todėl visi tėvynainiai privalo aukas rinkti ir siųsti tikta i Lietuvos Neprigulmybės Fondą!

Aukas siunčiant, čekiai ir money orderiai reikia išrašyti vardu izdininko — T. Paulkštis ir atsiųsti Fondo sekretorei P. Jurgeliutei, Liet. Neprig. Fondas.

P. Jurgeliute, sekr. 307 W. 30th St., New York, N. Y.

DISTRIKTU KAPITONAI

Pas sekančius distriktot kapitonus galite kreiptis su visokiais reikalais: užsirašymo laikraščio apgarsinimų ir spaudos darbų padarymo Chicagoje:

BRIDGEPORT

Jurgis Lukas
3429 So. Union Ave.
Jonas Vaišvila
3320 Auburn Ave.

TOWN OF LAKE

Leonardas ir Aleksandra Butkevičiai
4537 So. Hermitage Ave.
WEST SIDE
Rafolas Zaurā
2050 W. 23 St.

18 IR UNION

Petras Jokubonis
733 W. 19 St.

NORTH SIDE

Mateušas Klištoraits
1557 Girard St.

BRIGHTON, PARK

J. S. Vitkus
2856 W. 39th St. ir
Augustas Saldukas
4414 S. California, Ave.
CICERO

Juozapas Karpus
1435 So. 49th Ave.

SO. CHICAGO.

Petras Šimaitis
R. 9, 9101 Commercial Ave.

ENGLEWOOD

K. Grigaliunas
8009 Vincennes Ave.

ROSELAND

Wm. Banis
10609 Edbrooke Ave.

Western Ave. ir Milwaukee
Kedzie ir Arthington prieš Sears
Rouback
Homan ave. ir 12 St. prieš Sears
Rouback
26th St. ir Western Ave.
2246 S. Leavitt St.
2214 W. 23 St.
4638 W. 22nd St. prieš Western
Electric
3013 S. Kedzie Ave.
Wabash ir Polk St. N. W.
Madison ir State N. W.
Madison ir Franklin S. E.
State ir VanBuren St. N. W.
VanBuren ir Clark St. N. W.
VanBuren ir Franklin St. N. E.
Washington ir Clark N. E.
VanBuren ir Wells N. W.
Adams ir LaSalle
Wells ir VanBuren St.
Wells ir Jackson Blvd. S. E.
State St. ir 18 St. S. W.
556 W. 35th St.

"Lietuviškas Išradėjas".

Šituo vadru išdaviame nauja knygute dėl išradėjų, talpinanti 20 pavelskų iliustracijų, visokių išradėjų ir išradimų, su aprašimais ir pavelskais miestų New York'o ir Washington'o. Šią brangią knygutę, mės išsiunčiame kiekvienam ant pa-reikalavimo.

DYKAI

Jeigu Jus norite žinoti kiek turto žmonės prasišvyveno ir kiek dar galima prasišvyventi su pagelba naudingų išradimų, tai rašykite tuojaus reikalavimą tos naudingos knygutes. Kaip žinoti (ekspertai) patentų, bandame išradimus D Y K. A. I. Rašykite:

maAmerican European Patent
Offices, Inc.

256 Broadway (LA.)
NEW YORK, N. Y.

LIBERTY BONDS

Jei jūs priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komisio.
Bondsus galima siųsti regis-EDWARD P. GARRITY CO.,
truota — Bankers
108 So. La Salle St.
C-o Lithuanian Dept. Atidara kožną dieną. Nedėliom 10-12

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek Lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. "Lietuvos" Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išristi.

Todėl išpildykite šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų vardai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redakcijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos, nei niekam išduodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai/kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?....
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?.....
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima būtų maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lietuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Šitas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškai paslaptį, kiek tas lytis jūsų ypatos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskite jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?

Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit "Lietuvos" Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
"Lietuva" Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
Published daily, except Sundays, by the
Lithuanian Publishing Co., Inc.
3253 So. Morgan St.
Telephone: Boulevard 4250
CHICAGO, ILLINOIS.
Entered as Second-Class Matter July 13th, 1933, at the
Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.
EDITOR, B. K. BALUTIS.
SUBSCRIPTION PRICE:
In Chicago, by mail —
One year \$6.00
Six months 3.50
Three months 1.85
In Chicago, by carrier—
One copy \$.02
Per week12
Per month56
In the United States, by mail—
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.65
In Canada, one year \$7.00
In all other countries, per year \$8.00
METAI XXVI **No. 1**
“Lietuva” eina kasdien, išskyrus nedėlidienius.
Leidėjai: Lietuvos Dienraščio Bendrovė, Redaktorius:
Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
cijoms:
Lithuanian Publishing Co.
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Telephone Boulevard 4250

Palaiminti geradašiai.

Vienas lietuvių laikraštis, kuris tiki į socializmą, kaip į stebuklingą vaistą visoms ligoms, išgyti, prieina prie tos nuomonės, kad jeigu dabar lietuviai rupinasi Lietuvos nepriegulmybės reikalui, tai tas darbas, sulys jo žodžių, „neturi vertės.“

Kodėl neturi vertės? Štai kodėl:

“Keletas dienų atgal—rašo tasai laikraštis,—buvo spaudoje žinia, kad gen. Pilsudskis, laikinasis lenkų respublikos prezidentas, paskelbdamas Steigiamojo Susirinkimo rinkimus, pranešė, kad į tą Steigiamąjį Susirinkimą yra kviečiami ir delegatai iš Ukrainos ir Lietuvos.

“Kam reikės tenai tų delegatų iš tų dviejų šalių? Aišku kam: tam, kad susitarus su jais apie santykius Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos.

“Taigi matyt, kad dabartinė Lenkijos valdžia neketina spėkos keliu risti klausimus, kokių ji turės su kaimynais. Ažuot pešusis dėl rubežių ir kitų dalykų su savo kaimynais, ji nori tarties su jais. Ir ji elgiasi taip todėl, kad ji yra socialistinė valdžia. Gen. Pilsudskis nors nėra skaitomas social-demokratu, bet vis dėlto jisai yra socialistas, naujosios gaidynės idėjų pasekėjas; ir jisai pavedė social-demokratui Daszynskiui sudaryt Lenkijos ministerių kabinetą.”

Taigi, Lietuvos nepriegulmybė, sulys šito išvadžiojimo, jau užtikrinta, nes gen. Pilsudski, tasai lenkbernis,—nes jis yra sulenkėjęs lietuvis,—“pakvietė į LENKŲ Steigiamąjį Susirinkimą ir delegatus iš Ukrainos ir iš Lietuvos.”

Bet—ir lenkai imperialistai niekados nenorėjo nieko kito, kaip tik to paties: kad lietuviai ir ukrainiečiai atvyktų į Varšavą, idant “tarties su jais dėl rubežių ir kitų dalykų.”—nes jie visuomet tvirtino, kad lietuvių ir ukrainiečių reikalai—tai “naminiai Lenkijos reikalai,” kurie, kaip toki, privalo būti išrišti tikrai lenkų istaigose.

Dabartinė lenkų valdžia, nors ir socialistiška, kaip matome, yra tokios pačios nuomonės, kas parodo, kad lenkai, nežiūrint prie kokios partijos jie priklausytų, turi tokius pačius planus sulys Lietuvos ir Ukrainos.

Lietuviai, jeigu jie būtų toki kvaili, ir priimtų tokį lenkų pakvietimą; jeigu jie pasiųstų savo delegatus į *Lietuvių Steigiamąjį Susirinkimą*, tai tuomi jie pripažintų prieš visą pasaulį, kad Lietuvos klausimas ištikro yra tik *vidujinis Lenkijos* klausimas.

Ant laimės, lietuviai nėra toki paikys, kad į tokias kilpas lystų. Jie tvirtina, kad Lietuvos klausimas yra ne *lenkų naminis* klausimas, bet yra internacionalis, tarptautinis, pasaulinis klausimas, nes lietuvių tauta skaito save ne mažiaus turinti teisės prie nepriegulmybės, kaip kad ir Lenkija.

Višminėta ištrauka kaip sykis parodo, kad lietuviai dar labjau privalo budėti ir savo tautos likimu rupintis, nes *visos* lenkų partijos žiūrį į Lietuvą, kaip į Lenkijos dalį.

Mūsų socialistai, kaip kad ir minėtas laikraštis, kiti syk yra labai naivūs, jeigu duoda pasigauti ant tokių aiškių matomų krinkelėlių.

Svetimøj spaudoj apie Lietuvius.

Ką lenkai teiktusi duoti?

Tulas Leon Wazeter (lenkas), Hamerlingo žurnalėlyj *The American Leader*, pažymi, kad “Lenkai reikalauja, idant visos žemės, kurios buvo dalimi Lenkijos respublikos (?) laike pirmo Lenkijos padalinimo 1772 metais, būtų suvienytos ir pastotų Lenkija atgal.”

Bet toks lenkų planas turi ne vieną priešą,—pripažįsta p. Leon Wazeter ir pavencia visą skyrių aprašymui tų, “Kas tam priešinasi?”

Pirmiausiai, žinoma, vokiečiai. Vokiečiai ir kitus spjūdė prieš Lenkiją—aiškina p. Wazeter. Jų tarpe ir lietuviūs, apie kuriuos jis štai ką turi pasakyti:

“Laike 140 metų,—rašo jis,—kuomet Lenkija buvo padalinta tarp Rusijos, Prūsijos ir Austrijos, tų viešpatijų politika buvo padalinti žmones tarp savęs, idant juos lengviaus valdyti. Joms [suprask: Rusijai, Prūsijai ir Austrijai] pasisekė įtikinti lietuviūs, kad jie turi teisę prie savo locnos nepriegulmingos šalies,—tuos lietuviūs, kurie nuo 1386 metų buvo susijungę su Lenkija ir visuomet skaitė savo dalimi Lenkijos Respublikos,—net iki pastarųjų laikų.”

“Taikos Konferencija, kuri bus laikoma Versailles, susitiks dar su daugeliu klausimų, kurie bus pusėtinai jiems kėblys. Prispaustoms Europos tautoms pradžėta apsisprendimas ir savivalda ir šios paverptos Europos tautos dabar išsoko, kaip grybai po lietaus.

“Lietuviai reikalauja autonomijos [?]. Lenkai [Klausykite!] sutinka pripažinti lietuvių reikalavimus, budami persitikrinę, kad netrukus lietuviai supras, jog tauta, susidedanti iš pustrėčio milijono [?] gyventojų, nebus pora Vokietijai, jos pergalėjimui ir sugermanizavimui. Lenkai yra įsitikinę, kad Lietuva, pasilinksminus kelis metus nepriegulmybe, prisijungs prie Lenkijos. Jie [lenkai] siulo lietuviams federatyvų programą: lietuviai pasilaikytų sau savo kalbą, turėtų savo locną administraciją, bet turėtų vieną armiją, vieną laivyną su Lenkija, kaip lygiai ir komercijines sutartis.”

Jeigu lietuviai iki šiolei nežinojo, kad už lietuvių kalbos atginimą jie privalo būti dėkingi—lenkamis, tai p. Wazeter apie tai paaiškina—jeigu ne jiems, tai pasauliui—toliaus sakydamas sekantiai:

“Lenkijos istorija parodo, kad laike aštuoniolikos (?) šimtmečių savo gyvavimo, Lenkija niekados (?) nepersekiojo rasės, kalbos, arba tikybos. Laikais unijos tarp Lenkijos ir Lietuvos, šios pastarosios šalies valdonai buvo numetę savo locną kalbą ir vartojo baltgudžių kalbą. Visi jų dokumentai buvo išleidžiami toje kalboje. Pasekdama šią tolerantiškumo tradiciją, Lenkija paliko tą kalbą. Tik pradžioje devyniolikto šimtmečio lietuvių kalba buvo lenkų atgaivinta. Lietuviai reikalauja baltgudžių, kaip savo locnos tautos, bet baltgudžiai kalba savo locną kalbą. Jie nekalba lietuviškai, o syki savaitėje jie yra papratę (they make it a point) nedėlidieniais kalbėti lenkiškai ir rėdytis lenkiškais (?) tautiniais aprėdalais. Padarytas baltgudžių plebiscitas išsireiškė lenkų naudon (?). Nežiūrint to, lietuviai atsisakinėja išsidžėti savo reikalavimų.”

Ir ar nėra tie lietuviai tikrai nedėkingi sutvėrimai, kuomet lenkai, p. Wazetero lūpmis, siulo jiems štai kokias geradėjystes, kuriomis lietuvių—sykiu su ukrainiečiais—galėtų džiaugtis, budami unijoj su kiltasirdinga Lenkija?

“Visiems lietuviams, ukrainiečiams ir žydams —rašo toliaus p. Wazeter—jie [lenkai] nori duoti jų locnas mokyklas su laisve nuspręsti, ar turi būti jose išguldinėjama lenkų kalba, ar ne. Savo keliu jie [lenkai] geidžia nurodyti, kad jų [lenkų] kalba privalo but mokinama ne dėlei ko kito, kaip dėlei tų pačių žmonių naudos. Suvienytų Valstijų žmonėms šita propozicija privalo labjusiai patikti. Nors šioj šalyj [Amerikoj] kiekvienam yra leidžiama kalbėti savo locna kalba, bet dedama pastangos, idant, apart to, visi kalbėtų anglų kalba, bendro susipratimo dėlei.”

Iš viršminėtų ištraukų ir aklas privalėtų matyti imperialistiškus lenkų siekius ir koki jie gremėzdai yra, net nemokėdami jų žmoniškai paslėpti.

—Is *American Leader*, gruodžio, 1918.

TRUMPA Lietuvių Visuomenės Istorija

Parašė Š. M.

(Tąsa)

Kronikos sako, kad į keletą dešimtų metų po to katalikų kunigai ėjo su kariūmene į Žemaičių gilumą ir ten griovė lietuvių kultūrai, aus ir žudė jo apsigynėjus-kurėjus ir ištikimą liaudį. Lietuvių didžiūnus vilijo krikščintins lenkų bajorybės titulu ir ženklų (herbų) suteikimu, o liaudį vilijo šiaip visokiais blizgučiais ir menkniekiais.

Žodžių, garsusis Jadvygos lietuvių apkrištijimas, tai buvo Jogailos ir jo artimųjų persimetimas iš pravoslavijos ir katalikybės ir paskelbimas katalikų tikybos oficiale Lietuvių Valstybės tikyba. Gi lietuvių tauta, kaip buvo senosios tikybos, taip ir tebeliko, tik su tuo skirtumu, kad turėjo sumenkėti savo dvasioje, nes prasidėjo senosios tikybos persekiojimas ir jos kulto naikinimas.

Be to, lenkų kunigai skelbė lietuviams krikščionybę jiems nesuprantamoje lenkų kalboje ir todėl praplatinti tos tikybos negalėjo. Jeigu kas-kas įvydė krikščionybę Lietuvoje, tai tie protestonų ir katalikų kunigai, kurie pradėjo krikščionybę skelbti lietuviškai, kaip pamatysime vėliau.

Vytautas Didysis 1386—1430 m. Jogaila, tapęs lenkų karalium, apsigyvena Krokuvoje ir pasiduoda lenkų įtakai.

Lietuvos likimą paima į savo rankas Vytautas ir per 40 metų savo viešpatavimo iškelia Lietuvos Valstybę ligi augščiausio laipsnio.

Karėse su rusais jis užima Velikije Luki, Rzevo, Karačovo, Sieversko ir Kursko miestus. Tvero ir Riazaniaus kunigaikščiai pripažįsta jo valdžią. Savo dukterį Zofiją išleidžia už rusų kunigaikščio Baziliaus ir įigia įtakos į visus rusų reikalus. Kariauja su totoriais ir, nors sumuštas ties Vorsklos upė 1399 m., bet vėliau įigia ir juose įtakos ir padidina du chanu jiems ant sosto savo noru. Jis apgyvendina Lietuvoje totorių, kurių ainiai po šiai dienai gyvena Vilniaus žemėje.

Žalgirio mušis 1410 m. Kryžininkai su Kardinkais, kaip mes, matėme, laike visų Lietuvos kunigaikščių valdymo, neliovė kalę Lietuvos Valstybės iš Vakarų ir Ziemų. Matėme, kaip Lietuvos kunigaikščiai ir savo žemė gindami ir jų žemes užpildinėdami ir skundais popiežiumi ir šiaip gražuoju mėgino apstabdyti juos, bet jie buvo nenumaldomi: Lietuvos teriojimai inėjo jiems į paprotį—jie neliovėsi to darę, net ir oficialiai apsikrištijus lietuviams. Ką jie gi darė su užpuoliniais Lietuvai, tai puikiai ludiša Lietuvos bajorų laiškas į šventąjį tėvą, rašytas Vytauto laikuose, 1402 m.:

“Klausykite, klausykite, jus pasaulio ir bėžnyčios valdovai! Mės laisvi ir prakilnios kilmės žmonės, o ordenas nori išplėsti mums laisvę. Jie nejieško to, kas yra teisinga ir dievobaiminga. Jie nuklimpo į godulybės ir palaidumo nuodėmes. Jie netrokšta mūsų susiartinimo su Dievu, kurį skelbia—jie trokšta mūsų žemių ir mūsų turtų. Tai ar gali toki žmonės būti krikščionijai? Kas kitus nori nuprausti, pats pirma turi nusiprausti. Jie išplėš mūsų laukų pasėjus ir vaisius, jie atėmė mums medžioklės teisę. Tie vienuoliai išplėšia mums pačias, todėl, kad jiems nepakanka mūsų užgrobtųjų merginų. Jei mės priimsime jų tikyba, mus laukia prūsų likimas. Kas kartas, kaip jie užpuola svetimas žemes, jie pirmose eilėse varosi prusus ir pastato juos praučiai. Mės norime krikščintis, bet vandens malone, ne griuvėsių ir kraujo. Jums, kuriems brangi teisybė—klausykite, klausykite!”

Vytautas, sustiprėjęs Lietuvos Valstybei, nutarė panaudoti savo įtaką į rusus, totorius ir lenkus ir sujungtomis pajiegomis padaryti vieną kartą ant visados galą teutonų ordeno biauptybėmis. Kaimynai sutinka padėti Vytautui, jis gerai prisirengia, išmokina kariūmenes, prikrauna jai pramitab ir 1410 m. sujungtoji lietuvių, rusų, totorių ir lenkų kariūmenė išeina prieš teutonus.

Mušis įvyksta Žalgirio lauke, Prusuose, liepos 15 d. 1410 m. Teutonai čia gauna mirtiną smugį. Tik atskiros jų vienutės besugrįžta į Marienburgą su baisia žinia. Taip teutonų ordenas, sukėlęs lietuviuose karingą dvasią ir teriojęs Lietuvą veik per pustrėčio šimto metų, gauna galą. Parodės dar gyvybės 1414 ir 1422 m., galutinai miršta, o su juo drauge ir vokiečių galybė, kol Rusija ir Austrija, išsidalinusios Lietuvos-Lenkų Valstybę, neduoda geros dalies vokiečiams ir neprikelia jų galybės išnaujo.

Horodliaus unija 1413 m. Lenkai nepasikakina Lietuvos krikštu ir Jogailos pažadėjimu žodžiu sujungti Lietuvos Valstybę su Lenku. Jie, matydami Vytauto galybę, pradeda bijoti, kad jis nesuadrytų pradėtos 1386 metųose vienybės. Todėl rupinasi raštu, formaliai padaryti vienybės sutartį ir tariasi apie ją prieš Žalgirio mušį 1410 m. ir po jo 1413 m.

Tais metais įvyksta lietuvių ir lenkų didžiunų suvažiavimas Horodliaus mieste ir ten parašoma unijos sutartis, žinoma istorijoje tiesiai kaipo Horodliaus unija.

Sulys ta unija Lietuvos Valstybės susivienija su Lenkų Valstybe kaipo lygi su lygiai, Lietuvos bajorai gauna tokią pat Seimų, tai yra atstovybės tiesą, kaip Lenkų. Lenkai Lietuvoje turi tokias pat tiesas, kaip ir Lietuviai Lenkuose.

Vytautas nesipriešina tokiai vienybei, bet drauge rupinasi, idant ta vienybė neaikintų lietuvių tautinės savarankybės ir nekludytų vystytis Lietuvių Valstybės visuomenei.

Idant dar labjau padarius tą dviejų Valstybių lygybę tikresne, Vytautas tuojau po Horodliaus unijos rupinasi gauti karaliaus vainiką. Jogaila, lenkų didžiunų įmokintas, priešinasi tam. Bet Vytautas paskiria apsvaikinavimo dieną, pasiūkio pasiuntinius į vokiečių karalių parnešti vainiką ir sukvečia vokiečių, lenkų, rusų, danų ir totorių valdovus į Trakus.

Tečiaus lenkų didžiunai sugauna Vytauto pasiuntinius, aima vainiką ir paslepia jį. Vytautas, nesulaukęs vainiko, iš susikrimitimo apserga ir miršta 1430 m.

Lietuvių Valstybė netenka paskutinio savo palaikytojo ir augytojo, pamazi praranda savo savarankybę. Lenkų Valstybės reikalai įsivyrąja Lietuvoje; Lietuvių Valstybės istorija ankštai susiriša su Lenkų Valstybe, o vėliau ir visai susilieja. Lietuvoje įvyksta didžiausios socialės ir visuomeninės atmainos.

Bendra savarankės Lietuvių Valstybės Peržvalga.

Žiurint į bendrosios Lietuvių Valstybės atsiradimą, augimą ir išsivystymą visuomeniniai-demokratinii žvilgsniu, matome, kad decentralizuota demokratinė lietuvių giminių visuomenė, girių pavėsiuose auginusi savo ypatingą kultūrą ir budą, dėl pakilusios vakarų Europoje tikinės ir prekybinės bangos, virsta į grynai militarinę, centralizuotą ir dalinai autokratinę (kunigaikščių) valstybę.

Lietuvių liaudis panaudojama jos pačios apgyimui ir drauge užkariavimui naujų kraštų, kurie užtikrintų pramoningiesiems, gyvenantiems lietuvių visuomenės elementams tą pat gerovę, kuria jie naudojasi savo krašte, dabar jau svetimųjų užimtame.

Daugelis lietuvių didžiunų išeina į gudy, rusų ir rusinių naujai užkariatuosius kraštus ir ten tampa tokiais pat karžygiais, žemių užgrobdėjais ir dvarininkais, kokiais pasidarė jų krašte vokiečių karžygiai.

Lietuvių kunigaikščius galima peikti tuo žvilgsniu, kad jie daug kariavo, užiminėjo svetimus, varžėsi tarpu savęs už valdžią, bet reikia atminti, kad tai buvo tuomet tokia laiko dvasia visur-viena. O antra, kad visgi jie gynė Lietuvos liaudį nuo svetimųjų vergystės ir patys jos betgi taip nevergė, kaip tai darė svetimtaučiai.

Tie militarės Lietuvos Valstybės laikai turi dar tos svarbos, kad jie pradėjo užuomazgoje pramoninį Lietuvii visuomenės gyvenimą. Juk tuomet buvo pastatyta daug pilyų, kurie pradėjo augti į miestus, buvo parkiesta pirklių, amatininkų Gedimino ir Vytauto laikais ir, nežinia, Lietuvių Valstybė gal būtų išsivysčiusi į tokią pat pramoningą Valstybę, kaip šiandieninė Vokietija, jeigu susivienijimas su lenkais nebūtų atnėgęs visiško tautinio, ekonominio ir kultūrinio lietuvių liaudies pavergimo-baudžiavos, sustabdžiusios lietuvių liaudies išsivystymą bent 500 metų, ligi tos baudžiavos panaikinimo.

4. Lietuvos-Lenkų vienybės laikai

Lenkų ir Lietuvių Visuomenės Prieš Vienybės Laikus.

Lenkų ir Lietuvių Valstybių susivienijimas, prasidėjęs 1386 m., įvykęs 1413 m. ir pavykęs 1569 m. į Lietuvių Valstybės pavergimą, nebuvo tai Lenkų ir Lietuvių liaudies susivienijimas, bet tik tų tautų didžiunų, augštųjų luomų susivienijimas.

Lenkų visuomenė, kuomet prasidėjo tas susivienijimas, turėjo stipriai išaugusį ir išsivysčiusį bajorų ir didžiunų luomą, o lietuvių visuomenė be savo kunigaikščio giminės to luomo kaip ir neturėjo. Lenkų liaudis jau buvo pavergta jų didžiunų, o lietuvių liaudis, kad ir klausė savo kunigaikščių, vienok jos amžių pašventintos laisvės tiesos buvo kunigaikščių gerbiamos ir ji sudarė, galima sakyti, išsą Lietuvos liaudies-didžiunų luomą, jei taip galima pasakyti.

(Toliaus bus)

Laiškai Kareiviams Nelaisvėje.

Karės Departamentas pagarsino, jog ant toliaus nėra patartina adresuoti laiškus ar siuntinius Amerikos kareiviams paimtiems nelaisvėn Vokietijon, kadangi sąlygos tuomlaikinės santaikos aprupina kuogreičiausią paliuosamą karės paimtų kareivių ir kad jau dauguma karės nelaisvių tapo paliuosotais ir neužilgo pargryž į pulkus amerikoniškos armijos.

Kaip tik Karės Departamentas gaus žinių kas link paliuosuoto iš nelaisvės kareivio, ir dažinos jog jis jau pargryžo į savo pulką, tai greitai bus duodama apie tai žinia tiems giminėms ar draugams, kurių antrašus kareivis įdavė Karės Departamentui delei susizinojimo apie jį butinam reikale. Po tokios žinios aplaikymo, kareiviui siuntinius ar laiškus siunčiant bus reikalingos markės. Ant laiškų ir siuntinių tiems kareiviams, kurie nelaisvėj buvo buvę, reikės pažymėti kairėje laiko pusėje šiaip: Formerly Prisoner or War in Germany. Vardas ir pavardė siuntėjo visada turi būti pažymėta viršutinėje kairėje siuntinio pusėje.

Pavyzdin, antrašas reikia maž daug šiaip pažymėti:

From Mrs. Richard Doe,
Lakeville, Penn.

To: Private John Doe,
Company F, 116th Infantry,
American Expeditionary Forces,
Formerly Prisoner of War in Germany.

Norint Kalėdoms siuntini buvusiams karės nelaisvėj pasiųsti, reikia nueiti į vietinį biurą Raudonojo Kryžiaus ir gauti tam tikrą tikėtą, apmokant pačto kaštus kaip paprastai. Šie tikėtai galima apilaikyti, padavus Raudonam Kryžiui šioj sertifikata:

The undersigned hereby makes application to forward, To..... (čia reikia kareivio vardą padėti)

Organization
American Expeditionary Forces.

A Christmas Package.

Pasirašius ypata turi pripažinti, jog ji ar jisai yra arčiausia giminė, ar draugas Amerikoje tos ypatos, kuriai toks siuntinis siunčiamas, ir kad, ji ar jis nėra apleikęs iš anos pusės šiojio tikėto, ir nors tokį ir aplaikytų, ji nevartojo ir, kad sulys jo žinios, vos šis vienas Kalėdų siuntinis, o ne daugiau yra šiai ypatai siunčiamas.

Šie Kalėdų siuntiniai turi būti tam tikro didžio ir sunkumo. Ir tam tikras sandėlis yra tokiems siuntiniams vartojamas, 9 colių ilgio, 4 pločio ir augščio 3 colių, sunkumo nedaugiau, kaip trijų svarų. Toki sandėliai yra gaunami vietiniuose Raudonojo Kryžiaus biuruose.

Laikas tokių siuntinių siuntimui apribuotas, ir paskutinė ji diena buvo lapkričio 30ra, 1918 (November 30). Po tai dienai, jau ne galima siųsti Kalėdų dovanų kareiviams, esantiems su amerikoniška kariūmene anoj pusėj, neigi busiems karės nelaisviams.

PASISKAITYKITE!

Ko taip nuleidus rankas?

Vaikai teb'virkdamos tėvynės,
Ko taip nuleidote rankas?
Gal galo, rodos jums, neras
Skriaudikas, laiką jus pamynęs?

Ko liūziet?—Kraugeris pražus—
(Juk Neronų galybė griuvali!)
Tėvynė buvusi ir bus,—
Užsprings prarijantįs Lietuvą!

Daug kentė mūsų jau šalis
Ir prieš daugelį pergalėjo:
Ginklai Kryžiuokų sutrupėjo,
Atsipo vokiečių peilis,

Lietuvio bekertant krutinę,—
Lietuvius žėdno atsigynė!
Ko liūziet? ar peilis asfresnis
Sutiko, ar dabar šaltenis

Sirdyse jūsų plasta kraujas?
Ar persekiojimas šis natūras
Skaudėnčius ašmenis įgyjo?...
Bet... lužs ir šiaurės kalavija!.

Margalis.

E. DE AMICI Veriė M. GRIGONIS

SIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

Tiesiog negalima jam nepavydėti, lejausti savę už jį žemesniu. O! ir aš, kaip ir Votini, pavydžiu jam. Kartais pas mane prie jį kyla koks tai kartus jausmas, panašus į nusiminimą, kada man namie darbas nesiseka, ir aš maštai, kad Derossi jau senai tą darbą puikiai bus pabaigęs ir dar be jokio vargo. Bet paskiat, kai ateinu mokyklon ir pamatau jį, gražų, linksmą ir triūfuojančią, kai užgirstu jo teisingus ir drąsius atsakymus, pasiziru, kaip jis su visais mandagus, ir kaip visi jį myli, tada kartumas ir nusiminimas išnyksta iš mano širdies, ir man pasidaro gėda, kad aš gulėjau įsileisti tokius jausmus. Tuomet aš noriu visados prie jo būti, aš noriu visos klases draug su juo eiti. Jo draugai, jo balsas padidina mano energiją, sustiprina norą darbuotis; man pasidaro tada linksma ir gera.

Mokytojas jam davė perrašyti mienesinį apsakymėlį, kurį rytoj skaitys. Tai "Mažas Lombardijos karžygis." Derossi, šlytį jį perrašydamas, taip juo buvo sujudintas, kad visas paraudonavo; jo akys buvo pilnos asarų, o lupos drebėjo. Aš žiūrėjau į jį ir mačiau: Koks tai stebuklingas ir prakilius berniukas! ir kaip man norisi jam širdingai pasakyti:

— Derossi! kiek tai tu už mane geresnis! tu vyrai su manimi lyginant! Aš tave gerbiu ir stebiuosi iš tavęs!

Mažas Lombardijos karžygis.

METUOSE 1859, laike Lombardijos išliuosavimo karės, tuoj po musio prie Solferino, kame francuzai ir italai įveikė austrijiečius, vieną puikų vasaros rytą nedidelis lengvų raitininkų būrelis iš Salucco nuosaliu takeliu išreto žingsniavo priešo link, atydziai dairydamsis. Būrelį vedė aficerius ir seržantas. Visi laikė įsmeigę akis į priekį, parengę kas valandėlę pamatyti tarp medžių juojančius prieštų avanpostų munderius. Tokiu būdu jie priėjo iki sodžiaus namelio, vinkšnomis apaugusio. Prie namų stovėjo kokios dvylikos metų berniukas; jisai peiliu lupo nuo šakelės žievę, norėdamas lazdele pasidirbti; viename lange plevėsavo trivarsė vėliava; namuose nieko nebuvo; valstiečiai, pakabinę vėliavą, išbėgo, austrijiečių pabėgę.

Vos tik berniukas pastebėjo raitininkus, tuojau nusviedė lazdele ir nusiėmė kepurę. Tai buvo gražus berniukas, drąsaus veido, didelėmis melsvomis akimis ir šviesiais ilgais plaukais. Jisai buvo be švarkelio, o ir marškiniai ant šiaurės krutinės buvo atlapę.

— Ką tu čia veiki?—paklausė jo aficerius, sulaikydamas arklį.—Kodėl tu nesprukai kartu su savo tėvais?

— Aš neturiu tėvų,—atsakė berniukas. —Mane mažą pamestą atrado. Pasilikau čia karės pasiūrėti.

— Ar nėjo pro čia austrijiečiai?

— Jau trečia diena jų nematyti.

Aficerius valandėlę užsimašė, paskiau išsoko nuo arklio ir, palikęs kareivius, inėjo ir užlipo ant stogo. Namas buvo žemas; nuo stogo netoli tesimatė.

— Prisieis medin lipiti,—tarė aficerius ir nusileidė nuo stogo.

Prie pat durų augo augšta, sena vinksa,

kuriuos viršunė padangėse siubavo.

Aficerius ilgą laiką, nežinodamas, ką daryti, stovėjo, žiūrėjo tai į medį, tai į kareivius, paskiau staiga paklausė berniuko:

— Berneli, ar tu gerai matai?

— Aš?—atsakė berniukas.—Aš žvirbių mylios toluoje matau.

— Ar tu gali įlipi į šio medžio viršunę?

— Į viršunę šio medžio? Per pusę minutės įlipsiu.

— O ar galėtumei tu paaskyti, ką iš ten matysi, ar nėra kartais austrijiečių kareivių,

ar nematyti dulkių debesų, žibančių ginklų, arklų?

— Žinoma, galiu.

— O ko tu už tai nori?

— Ko noriu?—tarė šypsodamasis berniukas.—Nieko. Štai ir viskas! Jei to vokiečiai prašytų, tai nieku būdu nesutikčiau,

o dabar saviškiai! Juk aš lombardietis.

— Gerai! Tai lipk!

— Tuojau, tiktai nusisusiu.

Jisai nusiavė, dar labiau suspandė diržą, nusviedė žolėn kepurę ir apkabino medžio kamieną.

— Tiktai buk atsargus,—suriko aficerius, lyg būtų jį staigi baimė apėmusi, ir šoko prie medžio, norėdamas sulaikyti berniuką.

Berniukas atsirgijo ir savo didelėmis mėlynomis akimis paklaustinai pasižiūrėjo į aficerių.

— Gerai,—tarė aficerius.—Lipk.

Berniukas, kaip katė, pradėjo į medį repečkintis.

— Žiūrėkite į priekį,—suriko aficerius kareiviams.

Kelioms valandėlėms praslinkus berniukas jau buvo medžio viršunėje šakų laikydamasis. Kojos jo buvo lapais apdengtos; bet lienuo visas matėsi: Jo auksiniuose plaukuose saulė žaidė.

Aficerius vos begalėjo jį pastebėti, nes, budamas taip augštai, berniukas visai mažas atrodė.

— Žiūrėk į priekį, kuotoliausia,—suriko jam aficerius.

Berniukas, norėdamas geriaus matyti, vie ną ranką padėjo ant kaktos.

— Ką tu matai?—paklausė aficerius.

Berniukas palenkė galvą ir, padėjęs prie lupų ranką, atsakė:

— Ant baltojo kelio aš matau du raitė—

— Ar jie toli?

— Bus pusė mylios iš čia.

— Ar jie joja?

— Ne, stovi ant vietos.

— Dar ką matai?—truputį patylėjęs, paklausė aficerius.—Pasižiūrėk į dešinę.

Berniukas, pasižiūrėjęs dešinėn pusėn, tarė:

— Prie kapų, tarp medžių, kažkas blizga—lyg kardai.

— O žmonės matai?

— Ne, turbūt kukuruzose pasislėpę.

Taija valandėlę augštai prasišlėpė kulka.

— Nulipk, berniukai,—suriko aficerius.

—Tave pastebėjo. Man daugiau nieko nebereikia. Nulipk!

— Aš nebijau,—tarė berniukas.

— Greičiaus nulipk,—atkartojo aficerius.—Ką tu dar kairėje matai?

— Kairėje?

— Taip, kairėje.

—oo—

VISASVIETINIS ANGLIES LAUKŲ PLOTAS KETVIRAINĖMIS MYLIOMIS.

Chinija ir Japonija, 200,000; Suvienytos Valstijos, 194,000; Indija, 35,000; Rusija, 27,000; Didžioji Britanija, 9,000; Vokietija, 3,600; Francuzija, 1,88; Belgija, Ispanija ir kitos šalys, 1,400. Viso 471,800.

Chinijos, Japonijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Rusijos ir Indijos anglies laukai turi apie 303,000,000,000 tonų, kurių užtenka ant 700 metų, sulys dabartinio suvartojimo daugio. Jei prie to pridėjus Suvienytą Valstijų, Kanados, ir kitų šalių anglies laukus, tai sandėlio pilnai užteks 1,000 metų. Mašinų pagerinimas žymiai padidino iškasamos anglies apimtį ir tuonui sumažino kainą visų pramoninių labui.

—oo—

SENOVĖS VERGAİ.

Kai kurie turtingųjų romėnų turėję nemažiau kaip 10,000 vergų. Mažiausia kaina, įstatymo paskirta buvo 80 doliarų, bet po didžiųjų pergalių jie kartais buvo galima pirkti už kelias dešimtis centų. Dieninė mokestis Romos daržininkui buvo apie 16 centų ir jo vertė apie 300 dol., kuomet kalvis buvo kainuojamas apie 700 dol., virėjas apie 2,000 dol., aktorė apie 4,000 dol. ir daktaras apie 11,000 dol. Išliuosuoti skaitlius britiškos naujokijos 1834 m. buvo 780,993, atlyginimas, lyginis skaitlinėmis siekė 100,000,000 dol.

VEIKIA IŠVIEN SU APSIGYNIMO TARYBOMIS.

Naturalizacijos Biuras, prie Darbo Departamento, veikia sutartyje su valstijų organizacijomis.

Po kare, rekonstrukcijos darbe, prie Darbo Departamento naturalizacijos biuras rengias veikti išvien su kitomis valstijos organizacijomis, kurios darbuojasi dėl amerikozacijos. Tas biuras pradėjo ras, jo ir jo moters vardai yra siunčiami į apielinkės viešą specialį darbą šalyje, stengiamosi padėti ateiviams laike socialio ir industrijos sutvarkymo periodo. Per viešias mokyklas ir per valstijų apsigynimo tarybas, jis eis prie ateivių kiekvienoje šios šalies dalyje.

Toks biuro veikimas iš vieno su valstijų apsigynimo tarybomis buvo labai pasekmingas jau nuo balandžio mėnesio, kuomet Tautiškoji Apsigynimo Taryba atsisaukė į visas valstijų organizacijas kviesdama prisidėti prie biuro darbo, vedamojo mokyklose.

Vėliau prezidentas užtvirtino kongreso aktą, kuriuo leidžiama naturalizacijos biurui mokinti ir lavinti svetintaučius, norinčius palikti piliečiais.

Kongresas taip pat užgryė išleidimą ir išplatinimą "Studentų Rankvedžio," kuriame randas visi patarimai ir nurodymai, prirengimui piliečių prie jų atsakomybių. Per savo amerikozacijos departamentus, generališkoji moterų klubių federacija veiks iš vien su biurais ir padės kur tik galima federalės valdžios veikime.

Nei viena Suv. Val. valdžios šaka neprieina taip arti prie svetintaučių kaip naturalizacijos biuras, kuris papras-

tais laiskais pasiekia daugiau kaip 1,000,000 ateivių kasmet. Ypatingai pasiekimas per viešias mokyklas yra pasekmingas, nes tai yra labiausiai naturališkas ir prieinamiausias kelias, kokį galima rasti. (Tą susinešimą pasiekti labai lengva. Kaip tik svetintais išsiima pirmąsias popesias mokyklas. Potam iš mokyklų siunčia laiskus kaip vy-

rui taip ir moteriai, raginant juos eiti į mokyklą, kame jie galės išmokyti apie pamatinius pilietybės reikalus.

Biuras savo plačiu apšviestos darbu užinterasavo įvairių valstijų gubernatorius, kurie jo darbui pritarė. Matydams kas jau yra padaryta ir kas dar turi būti atlikta kongresas leido vesti tą darbą, kuris buvo taip atsargiai ir pasekmingai valdžios sutvarkytas.

UŽMUSĖ BROLI—AR BUVO APDRAUSTAS?

Raymond, Wash.—Gerb. Redakcija.—Mano brolis, kareivis, tapo užmuštas Francuzijoje. Aš nežinau, ar jis buvo apsidraudęs savo gyvastį insiurinės kariška apdrauda. Kaip galima būtų tai surasti?

M. Mikėnas.

Atsakymas:—Kreipkitės su užklausu prie "War Risk Insurance Bureau, Washington, D. C."—tokio adreso užteks, paduodami savo brolio vardą, pravarde, kada pastojio kariumenėn ir pilną adresą, kokiam pulke jis tarnavo. Iš Washingtono duos jums atsakymą, ar jis buvo apsidraudęs, ar ne.

Adv. B. K. Balutis.

LAISKAI Į LIETUVĄ.

Montesano, Wash.—Gerb. Redakcija: Meldžiu paaiškinti,

ar jau galima rašyti laiskus Lietuvai. Labai norėčiau susizioti su savo tėveliais.

Antanas Baker.

Atsakymas:—Prasidėjusi revoliucija Vokietijoje neabejotinai atsiliepė ir ant krasos ir kol revoliucija nesusitvarkys, mes Lietuva nueis. Bet galima mēginti rašyti per Amerikos. Raudonąjį Kryžių, kuris stengiasi trumpus laiskus persiųsti į visas kare apimtas šalis. Taipgi galite siusti laiską per Lietuvio Komitetą Kopenhagene, Danijoje, kurio adresas yra toks: Monsieur Jurgis Savickas, Box 214, Copenhagen, Denmark.

Spanish Influenza

"Atakuoja pirmiausia tuos, kurie turi katarą." Štai vienas gydymas, ant kurio kiekvienas kenčiantis gali pasitikėti. Jeigu tu nori pašalinti katarą ir visus jo bjaurus simptomus iš savo sistemos trumpiausiam laike, gali tai padaryti su mūsų "Automatic Inhaler" (automatišku įkvėpimo įkvepiu). Gydo Spanish Influenza, Katarą, Dusulį, Čiaudulį, Kosulius, Šaltčius ir Kurtulį. Išgydo ir būna išgydyta. Tęsa visam amžiui. Prisiimsi šį gydymą, pačia apmokėta, už \$2.00 popieriniais.

Mažiausiai dvi kvortos nuodingų gleivių nuteka iš gavos į pilvą kas dvidešimtsekuturos valandos blogame atsitikime kataro, ir tas yra prie žastiml daugumo pilvo nesmagumo Vlenatinis budas jų gydymo talsustabdyti tą bėgimą. Nekenkėk ne vienos dienos su tuom kataru. Tliga yra pavojinga ir dažnai užsibai gla džiava.

Užsisakyk tuos gydymus šiadien. HERB REMEDY CO., 503 Trust Bldg., Galveston, Texas

ISSIMOKYK DRAPANŲ KIRPIMO AMATĄ.

Meis mokiname šį puikų gerai apsimokant kirpiką yra labai reikalingam. amata į trumpą laiką. Vietos nepripildytos laukia. Ateik dieną ir vakare.

Master Cutting School J. F. Kasnicka 118 N. LaSalle St., 4th floor, prieš City Hall.

A. M. MARTAUS PRAKALBŲ MARŠRUTAS.

Žinomas visuomenės veikėjas, šios karės laike atvykęs iš Lietuvos ir parašiusis knygą apie dabartinį Lietuvos padėjimą, p. A. M. Martus, sutiko važinėti su prakalbomis po Naujosios Anglijos lietuvių kolonijas ir aiškinti Lietuvos padėjimą bei tai, kaip Amerikos lietuviai turi atdonąjį Kryžių, kuris stengiasi trumpus laiskus persiųsti į visas kare apimtas šalis. Taipgi galite siusti laiską per Lietuvio Komitetą Kopenhagene, Danijoje, kurio adresas yra toks: Monsieur Jurgis Savickas, Box 214, Copenhagen, Denmark.

Gerb. A. M. Martus kalbės sekanciose vietose:

Brighton, Mass. Gruodžio 16 d.
Hyde Park, Mass. Gr. 17 d.
Norwood, Mass. Gr. 18 d.
Stoughton, Mass. Gr. 19 d.
Bridgewater, Mass. Gr. 20 d.
Touton, Mass. Gr. 21 d.
Canton, Mass. Gr. 22 d 2 v.

Montello, Mass. Gr. 22 d. 7 val. vakare.

New Bedford, Gr. 23 d.

Worcester, Mass. Gr. 25 d.

Fitchburg, Mass. Gr. 27 d.

Gardner, Mass. Gr. 28 d.

Athol, Mass. Gr. 29 d.

Šių visų kolonijų veikėjai

nuoširdžiai prašomi kuogeriausiai išgarsinti p. A. M. Martaus prakalbas ir visi šių kolonijų lietuviai prašomi atsilankyti pasilksauti ir prie kovos už demokratines Lietuvos laisvę prisidėti, nes dabar yra neišpasakytos svarbos momentas nuteriotos Lietuvos prisikėlimo.

Minėtų kolonijų lietuvių draugijos pažymėtose dienose prašomos dalyvauti čia paskelbtame parengime ir nerengti kitokių pramogų atskirai. Tai yra nuteriotos Lietuvos žmonių prašymas, kurį jie perduoda su Lietuvos Nepriugulmybės Fondo ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pagelba.

Atydai tu kurie dar neturi "Lietuvos" Dienraščio šerų:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šerų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežasčių nesuspejo šerų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuotą šerų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todėl, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Sėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co., 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji:—

Su siuomi prisigaučiu \$..... kaip pilną užmokestį už šerų "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian Publishing Co. Malonėkite prisiųsti man šerų. Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.

VIETINĖS ŽINIOS

CHICAGIETIS MIRĖ
ARCHANGELSKĖ.

Pranas Šilkaitis, gyvenęs prie 820 W. 33rd Pl., sulgys valdyskų pranešimų už gruodžio 11 d., mirė Europoje.

Pranas Šilkaitis.

Pranas Šilkaitis, gimęs 4d. 1890 m., 28 m. amžiaus, pajė iš Kauno gub. ir pavieto, Krakių parap., Paropės vienosėdžių. Į Suv. Valstijų kariuomenę buvo paimtas gruodžio 26 d. 1918 m. Amerikoje išgyveno 9 metus.

Buvo geras tautietis. Prigulėjo prie Jaunų Lietuvių Amerikoje Tautiško Klubo apie 7 metus.

Mylėjo savo tautą, kaip geras lietuvis. Jis tarnavo su talkininkais Archangelsko ekspedicijoje Rusijoje, nes iš ten nuo jo buvo gautas laiškas nelabai senai.

Išėkis svetimoje žemelėje mūsų brangus brolis, paguldęs savo galvą už tautą ir kartu mūsų Lietuvos laisvę.

Pasilieka dideliam nuiliudimui
Pusbroliai Bolesius ir Vincas Jankauskai.

15 BRIDGEPORTO.

Valdiškuose pranešimuose buvo minėta kelios dienos atgal, kad Jonas Miškinis, gyvenęs prie 843 W. 33rd St., buvo sunkiai sužeistas mušio lauke.

Jonas Miškinis.

Jonas Miškinis paejo iš Kauno gub., Vilkmargės pavieto. Buvo 6 metus Amerikoje. Paimtas į kariuomenę balandžio 30 d. 1918 m.

J. Miškinis priguli prie Sismano Daukanto draugijos ant Bridgeporto.

Turi Chicagoje du brolius Juozą ir Kostasą, gyvenančius po tuo pačiu antrašu.

Draugija Šv. Jono Krikštytojaus, savo laikytame prieš metiniame susirinkime šv. Jurgio parap. svetainėje, paaukavo iš savo kasos \$100. Lietuvos reikalams.

Apart to, nariai minėtos draugijos dar suaukavo \$29.

Atskaita jau buvo patalpinta "Lietuvos" dienraščio No. 16.

Susirinkime buvo paduotas įnešimas nutarimų raštininko padidinti mėnesinę mokestį iki 50c., kad tokiu būdu pasididintų nariams ligos laike pašalpa iki \$7.50 į savaitę. Tam sumanymui visi nariai pritarė, bet įnešimas nebuvo už-

tvirtintas iki metiniam susirinkimui, nes yra reikalinga, kad tas sumanymas pereitų per susivienijimą visų draugijų, idant pakėlimu mokesties nekenktų viena draugija kitai. Susirinkime šios draugijos buvo nurodyta, kad dėl pabrangimo kasdieninio gyvenimo reikmenų draugijos negali užsilaikyti, mokėdamos 25c. į mėnesį.

Si draugija sumanys pakelti savo mokestį iki 50c., nutarė paskelbti per laikraščius, kad ir kitos draugijos taip padarytų ateinančiuose 1919 rietuose, idant draugijos galėtų sątaikoje be užsivarinėjimų kartu veikti.

Toliaus draugijos raštininkas nurodė, kad nors narių draugija turi neperdaugiasia, bet išdą turi gana stiprų. Pas draugijos kasierių yra \$1,500. Be to, jau 4 metai, kaip moka į Keistuolio No. 1 Statymo ir Skolinimo Bendrovę už \$2,000. Taigi tokis stovis draugijos labai džiugina jos narius, priduriant ir tai, kad pereinantis metais nei vienas iš narių nemirė.

Kad sustiprinti tarp draugijų ryšius priešmetinis susivienijimo draugijų susirinkimas atsisbus gruodžio 30 d. vakare, Wodman'o svet., prie 33-čios ir Lime gat.

Juozapas Eringis, rašt.,
Jurgis Sereika, rašt.

IS TOWN OF LAKE.

Vakar Columbia svetainėje buvo p. Jono Liutkausko prakalbos. Žmonių atsilankė ne daugiasia.

Pirmas kalbėtojas, Dr. A. Zimontas, pasmerkė visus tuos, kurie klaido aukų rinkimą Lietuvos laisvei. Dr. A. Zimontas davė žodį susirinkimui, kad jis tokias ypatas, kas jos nebutų, kunigai, ar kitokio užsiėmimo žmonės, žadėjo visus paskelbti Lietuvoje plačioms minioms, kad jie šioje svarbiausioje valandoje kenke išgavime Lietuvai laisvę, demoralizuodami ir atkalbinėdami minią nuo vienybės.

P-ni Zolpienė deklamavo eiles: "Paliaukime Broliai Vaitoti Šiadieną."

P-as J. Liutkauskas aiškiai supažindino susirinkusius su bėgiu Lietuvos Nepriugulmybės reikalu. Priminė baudžiamos laikus, kaip lenkai smaugė lietuvius per ištisus šimtus metų ir dabar nenustoję intrigų varinėję prieš lietuvius Washingtono ir kitur.

Ragino susirinkusius kuodaugiasiai dėti pinigų, kad galima būtų atsispirti prieš lenkus,—kitaip mės turėsime žuti po jų nuožmiu jungu.

Svarbiausias aukas padėjo: p. Juozas Bačiūnas, "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės Prezidentas, duodamas \$200.; p. Juoz. Elijošius, Universal State Banko prezidentas davė \$50.; p. Zigmąs Mališauskas \$20. ir p. A. J. Kareiva davė \$25.00.

Iš viso surinko aukų suviršum \$500.00.

IS SO. ENGLEWOOD.

Ant prakalbų p. J. Liutkausko, atsibuvusių pereiną su batą, surinkta \$104.00. Žmonių buvo visai mažai. Nebuvo gerai išgarsinta,—kalte rengėjų.

Susirinkusieji aukavo labai duosniai.

IS WEST SIDES.

Šiadien Didelis Vakaras.

West Sidės Draugijų atstovų susirinkime, atsibuvusiame Meldazio svetainėje, ketvergo vakare, gruodžio 12-tą, iškosi nutarta surengti vakarą su prakalbomis ir pamargintu programu Lietuvos laisvės naudai. Minėtas vakaras atsisbus pamedėlo vakare, gruodžio 16-tą, 8 val. vak., Meldazio svetainėje.

Vieną iš šio vakaro žingei džiausių pamarginimų žada duoti p. Vincas Brusokas (Ste-pukas), visiems gerai žinomas monologistas, kuris pasižadėjo kelioliką maišų naujų juokų pakrėsti.

West sidiečiai rengiasi su-mušti visas Chicagos kolonijas savo aukomis. Todėl bus renkamos aukos Lietuvos laisvei ir šiame vakare; kiekvienas tegul buna pasirengęs aukauti kuogausiai išgavinui savo gimtiniam kraštui laisvės.

Apart to, pasiuntinys iš New Yorko, gerb. Jonas Liutkauskas, Pildomojo Tarybų Komiteto narys, taipgi kalbės. Jis praneš chiegiečiams apie lietuvių politiškus darbus Washingtono ir kitur. Pasakys, ką mums reikia šioje paskutinėje valandoje daryti, kad Lietuva paliktų Nepriugulminga.

Bus ir kiti kalbėtojai, kurie nupieš dabartinius reikalus ir kas yra reikalingiausia lietuvių tautai šiame momente. Inžanga visiems liuosa. Neužmirškite ateiti šiadien, pamedėlo vakare, gruodžio 16 diena, 8 val. vak., Meldazio svet., 2242 West 23rd Place.

West sidiečiai jau turi surinkę arti du tukstančių doliarų, ir planoma surinkti dar kitą tiek.

Vincas Duoba, rašt.

BRIGHTON PARK.

Gruodžio 14 d. vakare Liberty svetainėje, įvyko prakalbos ir ristynės su tikslu parinkti aukų Lietuvos Laisvės išgavinui.

Vedėjas vakaro p. J. Vitkus, žinomas esperantistas, atidavęs susirinkimą, perstatė po- ną Stogį palinksinti susirinkimą. P-as Stogis labai puikiai sudainavo tris daineles, pritariant ant pijano p. M. Juozavitiui.

Paskui kalbėjo p. J. Hertmanavičius. Kalbėtojas nupiešė vargus lietuvių, žiloje senovėje iškentėtus. Priminė kares su kryžiais, lenkų "šlektos" ir maskolių persekiojimus.

"Šioje karėje Lietuva, budama tarp dviejų priešų, vėl buvo panerta kraujuose ir ašaroje,"—sakė kalbėtojas.

Priminė, kad Francuzijoje dabar bus svarstoma didžiausia byla, kurioje bus svarstoma visų tautų, o kartu ir Lietuvos likimas.

Kalbėtojas sakė: "Lietuviai daug prisidėjo prie išlaisvinimo šios karės: pinigais ir savo krauju. Sąjungininkai dabar yra mūsų skolininkai. Jie turi mums dabar sugrąžinti skolą, t. y. mūsų Nepriugulmybę, reikalaukime, kas mums priguli, t. y. mūsų laisvės."

Po prakalbų buvo ristynės: Išėjo lietuviai drutnoliai J. Bancevičius ir Yaras. Ritosi smarkiai 10 minutų, nei viens nepasirito. Išėjo lygioms.

Po jų išėjo kita pora ristikų: Otto Propotnick, tvirtas čekų ristikas su Viktoru Jelenevskiu, mikliu lietuviu ristikiu. Ritosi 15 minutų, viens kitą nepasirito—išėjo lygioms. Buvo labai įdomu matyti

šias ristynes, ypač paskutinį susirėmimą, nes buvo priešininkai nelygūs. Čekas Otto Propotnick labai augštas ir suaugęs ristikas, o lietuvis Viktoras Jelenevskis, mažo ūgio, jaunutis,—išrodė tik vaikščias prieš čeką: "bet miklas, kaip voveris,"—anot žodžių žiūrėtojų. Čekas ką nedarė, bet paristi neparito.

Viktoras Jelenevskis dabar tarnauja Dėdei Samui, apsi-siautęs buvo kareivio šinėiumi; tas jam pridavė daug agarbos ir simpatijos iš žiūrėtojų pusės.

Jau vėlokai buvo, kaip at- ažiavo p. J. Liutkauskas, nes patį vakarą jis kalbėjo ir So. Englewoode.

Kalbėtojas išaiškino, kam dabar lietuviai turi rinkti kuodaugiasiai aukų.

Tarp kitko, kalbėtojas priminė susirinkusiems naudingumą lietuvių prigulėjimo prie "Mid-Europinės Unijos." "Kad prie jos prigulėti, lietuviai turi įnešti mažiasia \$100,000. Tėn unijon priguli visos mažos tautos, reikalaujančios sau nepriugulmybės, tai gi ir lietuviai turi prie jos prigulėti."

Toliau gerb. kalbėtojas sakė: "Vokiečiai, atėję į Lietuvą, paskleidė po mus kraštą popierinių pinigų vertės \$380,000,000. Žinoma ne dykai, bet už mūsų maistą, gyvulius ir kitokias rekvizicijas. Dabar mės turime reikalauti, kad tie popieriniai pinigai būtų mums apmokėti auksu. "Mės ne vieni, bet tik su pagelba kitų mažų tautų, galime atgauti savo skolas."

Kiek aukų šiame vakare buvo surinkta, komitetas nepaskelbė, žadėjo tai atlikti kitą kartą. Brighton parkiečiai turi išsiriškę savo vietinį komitetą aukoms rinkti. Jie visai nemano apsileisti kitomis Chicagos kolonijoms aukų rinkime, kaip apie tai užreiškė jų komitetas. Reporteris.

VALANČIAUS DR-JA SU
DARĖ PER \$150.00.

Motiejus Valančiauskas Pašalpos Draugija ateinančioms metams išrinko naujon valdybon sekancias ypatas:

Pirmininku — F. Jocius; pagalbininkas pirmininko — L. Jocius; nutarimų rašt. — W. Margevičius; izdo rašt. — M. Astrauskas; kasierius — Kaz. Urnežius; kasos glo-bėjai — Ig. Bakšis ir A. Valiulius.

Atlikus draugijos reikalus, pirminink-pagalbininkas p. L. Jocius, padavė įnešimą paaukauti iš kasos Lietuvos reikalams \$100.00. Visi vienbal-siai tam sumanymui pritarė. Apart to tame pačiame susirinkime dar surinkta nuo narių aukų \$52.50. Tokiu būdu M. Valančiausko Dr-ja ant Lietuvos Laisvės aukuro su-dėjo išviso \$152.50.

Aukų šie draugijos nariai: W. Margevičius \$3.00. Po \$2.00 aukavo: O. Ivaškevičius ir Jos. Norkevičius.

Po \$1.00 aukavo: Jul. Racevičius, Kaz. Ziuraitis, Izidorius Vaicekauskis, J. Vaicekauskis, P. Aršauskis, P. Sekreckis, J. Petraitis, F. Druktienis, J. Saputis, A. Saputis, J. Juškas, J. Jocius, Ig. Adomavičius, Jokimas Saputis, N. Slazas, F. Ačas, Alex. Zakaras, A. Rušenskis, J. Jocius, Ig. Bakšis, J. Dubinskis, K. Vitas, J. Josmantas, J. Petkus, S. Margevičius, J. Zemlis, K. Terselskis, K. Burbas, P. Gerlikas, A. Kančius, p. Tetrečiukas, J. Kni-

tas, P. Babušis, G. Levickis, A. Urnežius, K. Urnežius, F. Jocius, J. Jagminas, S. Duba-vičius ir K. Galimskis.

Smulkių apkų surinkta 5.50.

[Aukų \$152.50 priimta ir perduota Lietuvos laisvės reikalams į Lietuvos Nepriugulmybės Fondą. "Lietuvos" Redakcija].

Motiejus Valančiauskas draugija yra viena seniausių Chicagos draugijų, nes gyvuoja apie 24 metus. Narių šiuo laiku turi apie 175. Savo susirinkimus laiko kas antrą kiekvieno mėnesio nedėdienį Petro Woodmano svetainėje, kampas 33-čios ir Lime gatvių.

IS WEST SIDE.

SV. ROKO DGAUGIJA
AUKAVO \$300.00.

Šv. Roko draugija savo priešmetiniame susirinkime, pradėjus kalbėti apie naujus reikalus, pirmininkas p. Petras Miloševičius pakėlė klausimą kas link aukų Lietuvos Laisvei. Nariai rimtai pakalbėję, nutarė, kad butinai reikalinga yra aukauti nes dabar yra svarbiausias momentas Lietuvių tautos istorijoje ir negalima praleisti mažiausios progos nepasidarbavus išgavinui laisvės Lietuvai.

Nariai, suprasdami svarbų reikalą ir reikalingumą pinigų tam tikslui nutarė paaukauti \$300.00, \$200.00 "Liberty Bonds" ir \$100.00 pinigais. Išsiuntimui paaukavtos sumos likos išrinktas komitetas iš trijų narių, į kurį įėjo: Petras Miloševičius, draugijos pirmininkas, Mikolas Polionis ir Jonas I. Bagdžiūnas. Šiam komitetui yra duotas ingaliojimas išsiųsti auką ten, kur sulgys draugijos narių nuomonės bus geriausia.

Draugija šv. Roko yra seniausia draugija šioje apygardoje. Ji buvo pirmutinė, kuri suvienijo lietuvius į vieną ryšį, ir, galima sakyti, buvo įsteigėja lietuvių parapijos West Sidė. Nariai šv. Roko draugijos visados renė Lietuvos reikalus, taigi ir šioje valandoje jie pagirtinai stojo į eilę kitų aukavusiųjų draugijų su savo dalele.

Senas Narys.

GYVULYS—ŽMOGUS.

Mums praneša, kad praeitą utarninką važiojojas L. Skotting, austras, gyvenantis prie 37 place ir Kedzie ave. nuėjo į savo daržinę pažiūrėti arklų ir rado tenais gulintį vyrą. Paskui Mr. Skotting patėmijo, kad prie to vyro yra ir mažą 4 metų amžiaus mergaitę, kuri buvo to vyro išgėdinta. Tas vyras tuojaus buvo atiduotas į vietinės policijos rankas. Jis pasirodė esąs airys. Tėvai mergaitės yra lietuviai. Jiems prapuolė mergaitė ir jie buvo jos jieskolę, bet negalėjo rasti. Vardas kaltininko papildžiusio tą baistų darbą yra nežinomas.

Keturių Veiksmių Drama

Valkata

PUIKUS VAIZDELIS
Labai tinkanti pasiskaitymui.

Lošime
Dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris.

"LIETUVA"

32 3 So, Morgan Street Chicago, Ill

PATAISYMAS.

"Lietuvos" Dienraščio num. 16 "Vietinėse Žiniuose" 13 Bridgeporto klaidingai pranešta, kad Draugija Šv. Jono krikštytojo sumanė pakelti mėnesinę mokestį po 50c kas mėnuo "Lietuvos reikalams." Turėtų būti: "Draugijos narių reikalams."

Pajieškojimai

Pajieškau savo brolio Karolio, pirma jis gyveno 266 Century St., So. Boston, Mass. ir draugo Karleckio, kuris gyveno Chicagoje. Aš paeinu iš Kauno gub., Šiaulių pav., Meškučių parap. Klebainių sodos. Rašykite eskančiu adresu:

Peter Jankovsky,
Co. A. Div. Nat. Camp McClellan Br., Anniston, Ala.

NEPATEMYTI GAMTOS

STEBUKLAI

Mės matome šviesią giedrą dieną, mės matome tamsią naktį, matome labai greitai atmainas — iš giedros į lių, andrą, sniegą, matome dangų graižančių žiedus, girdime gyvybę drebinantį griausmą. Kas tą viską atlieka, daugeliui žmonių yra nežinoma, o žinoti privalo kiekvienas. Ši gamtos visokeriopa atmaina labai trumpai ir aiškiai yra aprašyta ir paveikslais išrodyta, knygeleje

Akyvi
Apsireiškimai
Sviete

KAINA 25 CENTAI
Pinigus siųskite

"LIETUVA"

3253 SO. MORGAN STREET, CHICAGO, ILL.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai perkama už "cash," arba paskolinams Jums pinigų ant jų ant legaliu išlygų, arba išperkama Jūs įmokėjimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Laikrokininkas ir Auksoorius

AUKSO KRAUTUVE

Pripildyta vėliausios mados tavoro ir didžiausiam pasirinkime. Tavoras užtikrintas. Kainas patys pasiskirkite.

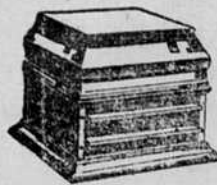

J. Kazakauskas

3255 S. Halsted St. prieš 33čią Chicago, Ill.

Kalėdų Dovanos

Užprašome pirkti pas mus. Turime didžiausį pasirinkimą naujausios mados tavorų, kaip tai: Laikrodėlių, Žiedų, Spilų Karolių ir tt. Užlaikome geriausius Columbia Gramafonus ir Records Lietuviškus. Taipgi auksines L. E. Waterman's Plunksnas, Lietuviškas Knygas ir Stationery.

Juozapas F Budrick

3343 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Phone Drover 8167

Stasio Šimkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

1 Pianu Skambint
2 Muzikos Teorijos
3 Dainuoti iš gaidų ir tt.

Kreipkitės: Utarninink is, Ketvergais ir Subatomis, nuo 3 iki 10 vl. vakaro

3249 So. Morgan Street Chicago, Ill.

"Birutės" Svetainėje, šale "Lietuvos" Dienraščio

BIZNIERIAI!

Visados
Garsinkitės
Dienraštyje

Apgarsinimas
Ataš
Regulatus

3253 S. MORGAN ST. CHICAGO, ILL.